

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XII legislatura · cinquè període · sèrie C · número 487

Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran

Sessió 10, dimecres 20 de maig de 2020

Presidència de la I. Sra. Carmen de Rivera i Pla

TAULA DE CONTINGUT

Compareixença d'una representació del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat 357-00317/12	4
Compareixença d'una representació del Centre de Dia Marinada, de Roda de Berà, davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran 357-00311/12	18
Compareixença d'una representació del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya 357-00319/12	27

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)
0213-7992 (sèrie C)
DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 10 de la CEPMIQUAG

La sessió de la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran (CEPMIQUAG), tinguda per videoconferència, s'obre a les tres de la tarda i nou minuts. Presideix Carmen de Rivera i Pla, acompanyada de la vicepresidenta, Najat Driouech Ben Moussa, i de la secretària, Eva Granados Galiano. Assisteix la Mesa la lletrada Esther Andreu i Fornós.

Hi són presents els diputats Elisabeth Valencia Mimbrero, pel G. P. de Ciutadans; Imma Gallardo Barceló, pel G. P. de Junts per Catalunya; Jordi Albert Caballero, pel G. P. Republicà; Raúl Moreno Montaña, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Yolanda López Fernández, pel G. P. de Catalunya en Comú Podem; Vidal Aragonés Chicharro, pel S. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, i Santi Rodríguez i Serra, pel S. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteixen a aquesta sessió els representants del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat Carlos Chafer Castilla i Mònica Chaves Matillas; la presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya, M. Begoña Roman Maestre, i la directora del Centre de Dia Marinada, Jerusalén Torra García.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació del Centre de Dia Marinada, de Roda de Berà, davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran (tram. 357-00311/12). Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran. Compareixença.

2. Compareixença d'una representació del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran (tram. 357-00317/12). Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran. Compareixença.

La presidenta

I, com us he dit, ja heu vist el correu que ha enviat aquest matí el gestor del grup, i hauríem d'ampliar l'ordre del dia per tal de poder substanciar la compareixença del Comitè d'Ètica i Serveis Socials de Catalunya.

I, en aquest sentit, si ningú diu el contrari, aquesta ampliació de l'ordre del dia queda aprovada per assentiment dels membres d'aquesta comissió. És així? Tothom d'acord? *(Pausa.)* Molt bé, doncs s'aprova l'ampliació de l'ordre del dia.

Bé, volia saludar-vos, dir bona tarda a tothom, als membres de la Mesa i als portaveus, i també als compareixents. I, en primer lloc, permetin que faci un agraïment a la seva predisposició per comparèixer davant d'aquesta comissió en aquests moments tan difícils. Això, als compareixents.

I abans d'iniciar la sessió, vull expressar el meu condol i el de tots els membres de la comissió als familiars de totes les víctimes de la Covid-19, i molt especialment a aquells que han perdut els seus majors, ja que aquesta malaltia ha afectat especialment aquest col·lectiu.

Iniciem avui una nova sessió de la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, en la qual seran substanciades tres compareixences ja acordades prèviament per la comissió. Perquè donades les circumstàncies, tots estarem d'acord en que s'ha de centrar en la vivència i posicionament dels compareixents en relació amb la pandèmia causada per la Covid-19.

Dit això, i sense més dilació, d'acord amb l'article 59 del Reglament del Parlament de Catalunya, començarem la substanciació del primer punt de l'ordre del dia.

Dispensa, Eduard, gestor, ha aconseguit contactar amb el centre de dia? *(El gestor parlamentari diu: «No; ho he intentat diverses vegades i no hi ha manera.»)*

Compareixença d'una representació del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat

357-00317/12

Bé, doncs, substanciarem el segon punt de l'ordre del dia, que és la substanciació de la compareixença d'una representació del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, per la qual cosa dono la paraula a la senyora Mònica Chaves Matillas i al senyor Carlos Chafer Castilla, perquè en un temps de quinze minuts entre els dos compareixents facin la seva exposició. Endavant. Qui comença?

Carlos Chafer Castilla (representant del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat)

El senyor Carlos Chafer. Si voleu començo jo.

La presidenta

Endavant, senyor Chafer.

Carlos Chafer Castilla

Bé, bona tarda a tots. I, en primer lloc, agrair poder estar aquí amb vosaltres i fer l'explicació oportuna. Volem agrair, en nom de tot el Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat, la invitació a participar en aquesta Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran.

El nostre Consell de la Gent Gran es va crear l'any 1995, just després de la constitució del mateix Consell Comarcal del Baix Llobregat. Aquest any fa vint-i-cinc anys, i actualment en formem part una cinquantena de delegats i delegades de gairebé tots els municipis de la comarca, els sindicats d'UGT i Comissions Obreres i l'Associació de Familiars d'Alzheimer del Baix Llobregat.

Distribuïm la nostra feina en dues comissions de treball, on anem plantejant els temes que més ens preocupen. Cerquem informació, convidem persones expertes i en base a tota aquesta feina emetem dictàmens o manifestos. Ahir mateix vam fer públic... *(Tall de comunicació.)* S'ha tallat? *(Pausa llarga i veus de fons.)*

Raúl Moreno Montaña

Jo l'escolto bé, el senyor Chafer.

Najat Driouech Ben Moussa

Sí; no el veig, però l'escoltàvem...

Raúl Moreno Montaña

Senyor Chafer, vostè ens escolta bé a nosaltres?

Carlos Chafer Castilla

Sí; els escolto. És que s'ha tallat. *(Remor de veus.)*

Raúl Moreno Montaña

Nosaltres el sentim perfectament. Pot continuar si vol.

Carlos Chafer Castilla

Doncs algunes de les temàtiques que des del consell s'han emès resolucions en els darrers anys estan ara de plena i terrible actualitat, com per exemple el tema de les residències i centres d'atenció a les persones grans.

No podem evitar rellegir aquell dictamen de fa alguns anys i comprovar amb molta tristesa que ha estat necessària una pandèmia per evidenciar la precarietat, la manca de recursos, la manca de control i el gran negoci que fan alguns amb la cura de les nostres persones grans. Esperem que el que ha passat ens porti a un replantejament i un canvi de model en la gestió, control i funcionament dels centres residencials, dels centres de dia i dels serveis d'atenció domiciliària; un canvi de model que

dignifiqui tant les persones que necessitem que les cuidin com les i els professionals que les cuiden.

Un altre dels àmbits que més hem treballat, que s'ha treballat en els darrers anys al Consell, i també directament relacionat amb la pandèmia, és la sanitat. Aquesta crisi ha arribat a Catalunya amb un dels sistemes sanitaris més febles que recordem, després d'una minsa inversió i brutals retallades per part del Govern de la Generalitat, encara no revertides. També en aquest cas esperem un replantejament i una millora real de la sanitat catalana. En qualsevol cas, estem parlant d'aspectes cabdals per al benestar de tota la ciutadania, no només de les persones grans.

Ens agradaria també incidir en una reivindicació que va ser aprovada per unanimitat en aquest Parlament el 30 de juny de l'any 2016, a la que a hores d'ara encara no s'ha donat compliment, i és l'elaboració d'una llei de gent gran a Catalunya. L'any 2015, en el marc dels treballs a les nostres comissions, des del Consell ens vam adonar que hi havia una necessitat que anàvem recollint de manera reiterativa en molts documents: la necessitat de clarificar, ordenar normativament i sobretot garantir per llei els drets de les persones grans, i vam decidir llavors fer servir totes les eines i recursos al nostre abast per aconseguir-ho.

I per què pensem que és necessària una llei de la gent gran a Catalunya? En primer lloc, com a just i necessari reconeixement a la importància i contribució de la societat de les persones grans, més significatives si cap en èpoques de crisi, on esdevenen els pilars que sostenen l'estructura social del país, per acabar amb la nul·la visibilitat normativa i institucional de les persones grans. No és només que no hi hagi una llei específica, és que pràcticament no s'estan fent polítiques públiques adreçades a la gent gran, deslligades dels serveis socials.

S'ha d'avançar cap a una visió no assistencial. No pot ser que encara es continuï projectant una imatge de la gent gran absolutament lligada als serveis socials o a les residències. I el que és més important, no pot ser que els poders públics dissenyin les polítiques adreçades a la gent gran exclusivament sota aquests criteris.

Malgrat això, creiem que la llei també hauria de recollir aspectes de caire assistencial, recollits en altres normatives de serveis socials però no desenvolupats encara, com per exemple la promoció d'habitatges amb serveis a tot el territori. Actualment el document de referència pel que fa a drets i deures de la gent gran a Catalunya continua sent la Carta de drets i deures de persones grans, aprovada l'any 2003 per acord de Govern de la Generalitat. L'any 2003, fa disset anys ja, i a més a més un document sense cap rang normatiu, que no deixa de ser una declaració de bones intencions. Molt poques normatives recullen les necessitats específiques de les persones grans, encara que el seu contingut els afecti majoritàriament.

Val a dir també que el Parlament de Catalunya ha aprovat, en els darrers anys i amb gran consens, lleis com la de la joventut, la d'infància i adolescència o la que garanteix els drets del col·lectiu LGTBI. Pensem que aquestes són lleis molt necessàries, ajustades a les necessitats específiques d'aquests grups de població, que suposen, d'una banda, el seu reconeixement i, d'altra banda, el desenvolupament de polítiques públiques, polítiques que permetessin la creació, per exemple, d'un departament o secretaria de gent gran a la Generalitat, dotada de pressupost i personal especialitzat.

Més àmbits que creiem que hauria de contemplar aquesta llei: mobilitat i transport públic. El Consell fa uns anys va fer un estudi sobre això i ho vam treballar en una de les comissions. El primer dia que en parlàvem vam posar sobre la taula els diferents carnets que teníem cadascú per anar al transport públic, i no us podeu imaginar el que va sortir d'allà. És increïble que entre persones grans d'una mateixa comarca..., es podia donar allò: carnets específics per a cadascun dels transports públics, Ferrocarrils de la Generalitat, Renfe, Trambaix o empreses concessionàries del servei d'autobús; descomptes de tot tipus en funció del transport, en funció del municipi on vivies, l'edat que tenies, la capacitat econòmica, etcètera. I en alguns

casos, ni tan sols es feia cap descompte o tarifa especial per a la gent gran, com per exemple per anar de Cervelló a Sant Feliu de Llobregat, un trajecte força habitual tenint en compte que el centre d'atenció primària d'especialistes que correspon a Cervelló està ubicat a Sant Feliu. En fi, desigualtats, greuges comparatius, etcètera.

Un delegat va explicar que en altres països o comunitats autònomes, com per exemple Portugal, existeix un únic carnet per a tots els pensionistes, vàlid a tots els transports públics del país. És tan complicat saber quin és el carnet o el descompte que et toca, que al Baix Llobregat que fins i tot hi ha associacions de veïns o altres entitats de voluntariat que ajuden habitualment la gent gran a tramitar aquells carnets.

El dret de la formació al llarg de tota la vida, acadèmies sèniors, programes de més de cinquanta anys a les nostres universitats... Aquesta societat no es pot permetre deixar perdre el talent i la saviesa de les persones grans només per l'edat que tenen, alhora que l'edat no pot ser un impediment per accedir a qualsevol nivell formatiu.

Suport a les famílies, incorporant la perspectiva de les persones grans a iniciatives com la de la reforma horària; fent visible que la conciliació personal, laboral i familiar d'aquest país, si és que això existeix, no es pot concebre sense les persones grans i sense les dones grans, especialment. Han tingut un paper protagonista al llarg de la història. Sense anar més lluny, les reunions del nostre consell consultiu les finalitzem, com a màxim, a les dotze hores, perquè una part dels membres del Consell pugui anar a recollir els seus nets i netes a l'escola.

Participació. Les persones grans hem d'estar representades en tots els estaments públics i s'ha de promoure la nostra participació en tots els nivells de la societat. També voldria reivindicar-nos com a principal motor del voluntariat d'aquest país.

Igualtat. S'han d'atendre les desigualtats de gènere que pateixen les dones grans.

Violència masclista, al llarg de tota la seva vida d'àmbit de la parella i també per part de fills i altres familiars.

Pensions de viudetat. Quan una dona queda vídua els seus ingressos es redueixen pràcticament a la meitat, però les seves despeses no. I aquí podem parlar de soledat, aïllament, pobresa, exclusió social, etcètera.

També hauríem de parlar de la part negativa de permisos i reduccions de jornades, que habitualment utilitzen les dones al llarg de la seva trajectòria laboral, i com aquests afecten molt negativament el càlcul de les seves pensions.

Per últim, s'hauria de fer un reconeixement als grups de dones grans que treballen als municipis per preservar la memòria històrica i natural, com per exemple el Grup de dones sàvies de Begues, de Corbera de Llobregat o del Prat de Llobregat.

En general, la llei hauria d'incloure qualsevol àmbit de la vida que tingui fets específics si es mira des de la perspectiva de les persones grans: habitatge, urbanisme, maltractaments, dret a una mort digna, pacte social intergeneracional, envelliment actiu, el tractament de la gent gran als mitjans de comunicació –el Consell Audiovisual de Catalunya té algun estudi força interessant sobre això–, el medi ambient, la seguretat, la cultura, l'esport, l'oci.

Un altre aspecte que ens preocupa molt, que totes les persones grans continuïn tenint accés a serveis assistencials que a poc a poc es van digitalitzant: tràmits administratius, entitats bancàries, etcètera. Cap avenç és real si deixa enrere gairebé una part de la població.

Per últim, voldria comentar-vos que aquesta reivindicació d'una llei de gent gran es troba també recollida en les ponències del VIII Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya, que es va celebrar l'any passat. En aquest congrés, el conseller Chakir el Homrani va manifestar la voluntat del Govern de la Generalitat de tirar endavant la llei d'adaptació de la societat catalana a l'envelliment. Volem deixar palesa la nostra disconformitat que Catalunya tingui una llei adreçada a les persones grans sense que els termes «persones grans» o «gent gran» apareguin al seu títol. No hi ha una llei d'adaptació de la societat catalana a la igualtat entre dones i homes;

no hi ha una llei d'adaptació de la societat catalana a la joventut. La protagonista d'aquesta llei no ha de ser l'adaptació de la societat catalana a l'envelliment. Colloquem d'una vegada les persones grans on es mereixen i tirem endavant la llei de la gent gran de Catalunya.

Moltes gràcies a tots, i estic a la vostra disposició per qualsevol dubte o pregunta.

La presidenta

Sí; moltes gràcies, senyor Chafer, per la seva exposició. I tot seguit, dono la paraula a l'illustre senyor Raúl Moreno, del Grup Parlamentari PSC - Units per Avançar, per tal que, en tant que grup sol·licitant de la compareixença, faci les preguntes i les consideracions que consideri oportunes, per un temps màxim de cinc minuts. Gràcies. Endavant, senyor Moreno.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Agrair al senyor Carlos Chafer la seva exposició. Quan vam demanar aquesta compareixença a la Comissió de Gent Gran del Parlament de Catalunya, ho fèiem perquè en converses anteriors amb el Consell Consultiu de Gent Gran, que és un dels consells consultius segurament amb més activitat pel que té a veure a reclamar els drets de les persones grans, ens podien donar una visió general del que eren les necessitats de la gent gran des del mateix punt de vista de la gent gran, perquè sovint sempre ho fem a través del punt de vista, molt interessant també, de les entitats gestores; ho fem també dels professionals, dels sindicats, però poques vegades ho fem directament des de l'opinió de la mateixa gent gran, no?

El que reclamava el senyor Chafer és quelcom que ja coneixem al Parlament de Catalunya, aquesta llei de la gent gran, que al cap i a la fi, doncs, és un recull dels drets, dels deures també, que té la gent gran en el nostre país. Recordem com ell explicava que també és una de les comunitats autònomes que no té en aquests moments una llei de gent gran, sí que en tenen altres comunitats autònomes. Aquest va ser un compromís que vam agafar els diputats en el Ple de l'anterior legislatura i que se'ls havia promès que tindríem el primer esborrany en sis mesos després de l'aprovació. Va acabar la legislatura i no el vam tenir. I és un compromís que també està al pla de govern que es va aprovar en aquesta nova legislatura. Ens van dir fins i tot que al mes de desembre podríem tenir algun esborrany d'algun índex, que tampoc han fet públic, i això va ser un anunci que es va fer al Consell de la Gent Gran de la tardor passada.

Per tant, encara estem en aquesta evolució o aquesta involució des del punt de vista legislatiu. No és que la gent gran tingui o no tingui els seus drets reconeguts des de la nostra legislació, sinó que hi han masses lleis, hi han masses decrets que el que fan és que hi hagi una dispersió i que després això compliqui molt la cosa a l'hora de reclamar el que ells consideren oportú, no?

Ha parlat de desigualtats, però també en aquell recull que ens varen fer arribar quan vam aprovar al Ple..., quan vam aprovar a l'inici de la creació de la llei de gent gran, parlava de transport, de formació, ha parlat també de pensions, de salut; al cap i a la fi, de drets i deures, el dret a una mort digna, i tots aquells drets que són importants per al col·lectiu de la gent gran i que seran encara més importants tenint en compte com anirà l'evolució de la nostra societat.

Darrerament hem vist que efectivament és un col·lectiu desprotegit, perquè moltes vegades hem vist com en l'àmbit residencial l'accés a l'àmbit sanitari és més complicat del que pensàvem. Hi han hagut algunes disfuncions durant aquests mesos de la Covid-19 a les residències, això jo crec que és un tema que hem d'intentar solucionar.

Però també jo el que voldria preguntar al senyor Chafer en la seva intervenció següent és quins són els problemes, quins són els neguits, que els han vingut per part de la gent gran que estaven en recursos residencials durant aquests mesos; com s'han sentit tractats tant pels gestors residencials com pel mateix Govern de la Ge-

neralitat de Catalunya; quines són –perquè moltes vegades aquí també una part de la nostra feina quan acabi aquesta comissió d'estudi, doncs, serà poder posar les bases del que hauria..., o que considerem que sigui el proper model–..., com creuen ells que hauria de ser aquest model de futur des del punt de l'àmbit residencial. Nosaltres sempre hem defensat que la gent gran ha d'estar a casa fins que no hi hagi més remei que estar institucionalitzada i, per tant, voldria saber també la seva opinió respecte d'aquest parer, si li sembla bé o no, o té un altre tipus de, bé, manera de com consideren ells que haurien de viure la seva vellesa.

Com que ha dit, senyora presidenta, que tinc cinc minuts crec, ho deixaré aquí, aquesta és la pregunta fonamental. I agrair la intervenció del senyor Chafer per donar-nos aquesta visió molt més general.

Però amb les circumstàncies que tenim, i atès que demà tenim un Ple on s'aprovarà o no una comissió d'investigació i properament en les properes setmanes també tindrem un ple monogràfic sobre les residències, un tema que afecta totalment la gent gran, voldria saber si podria especificar, des del punt de vista del que hem viscut els darrers mesos, quines han estat les preocupacions fonamentals de la gent gran que viu en recursos residencials.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Moreno. I a continuació, té la paraula, en tant que també és grup sol·licitant de la compareixença, la senyora Najat Driouech, del Grup Parlamentari Republicà. Endavant, senyora Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, diputada. Com no pot ser d'una altra manera, començo amb els agraïments, que ha fet també el company que m'ha precedit, a la compareixença del senyor Chafer. Ens ha fet una radiografia de veritat bastant important de quina és la situació, d'alguna manera, de la nostra gent gran, no?

És cert que gràcies a la intervenció, vostè ha tocat diferents temes, temes que per mi són molt molt importants, tot i que després li faré preguntes a veure si és possible, quan pugui, ens pugui fer una aportació més gran. I és que vostè ha tocat molts temes, no?

El primer per mi més important són, diguem-ne, les dificultats amb les quals es troba la gent gran, no? I vostè ha parlat de violència masclista i com afecta la gent gran. No sé si els meus companys i les meves companyes estaran d'acord amb mi, però la violència de gent gran està bastant invisibilitzada, no? I jo li volia fer una pregunta sobre aquest tema. No sé si vostès, des del seu consell..., tenen vostès algun recurs o vostès tenen algun observatori que ens pugui donar més informació sobre lo que és la violència masclista a la gent gran.

Per altra banda, vostè ha parlat també, d'alguna manera, de la manca de recursos econòmics que tenen, diguem-ne, les polítiques o els recursos que van adreçats a la gent gran, i ha parlat per exemple de... (*tall de comunicació*), de la Generalitat. A mi m'agradaria molt també això que aquí..., que hi ha una aturada, no? I, igual que vostè ha parlat de les retallades de la Generalitat, estaria bé també poder situar i dir la mancança de..., bé, o l'infrafinançament que patim aquí Catalunya en tema de dependència. Estem parlant que la Generalitat aporta el 85 per cent a la Llei de la dependència, mentre que l'Estat només aporta el 15 per cent. I d'alguna manera, si deixem que tots els recursos..., o ho hem de sustentar o bé la Generalitat o bé les entitats, també cal que fem una reflexió i també reclamem a Madrid aquesta manca de..., diguem-ne, de complir amb el 50 per cent a què es va comprometre, no?

Per altra banda, vostè ha parlat de la llei de gent gran i a més ha situat que vostès en el darrer congrés, en concret en el VIII Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya, que es va celebrar el 25 d'octubre del 2019, el mateix conseller es va comprometre..., o, diguem-ne, estava en la línia de tirar endavant la llei. I la meua

pregunta és: no estaria bé també que fem una reflexió –i per això li faig la pregunta, eh?–..., fins i tot vostè també ha parlat de la discriminació que pateix la gent gran i de l'estigma i de l'edatisme. No estaria bé que puguem fer també una reflexió, ja que tenim l'oportunitat de tirar endavant aquesta llei, i començar a parlar o plantejar l'envelliment des del minut zero?, de que parlem de l'envelliment al llarg de la vida i que puguem introduir les diferents perspectives pedagògiques perquè puguem tenir una societat que no estigmatitzi ni vegi com una negativa les persones grans? Això és una pregunta que li llanço, senyor Chafer.

I una altra pregunta que també..., més que pregunta jo penso que és que coincidim vostè i jo en un tema que és important, que és el talent de la gent gran. És evident que la gent gran, no per ser gran, deixa de tenir el talent. És totalment contradictori. Mirin, només cal que mirem..., o ens emmirallem en altres països, països europeus o inclús Estats Units: la importància de potenciar i crear ponts de transmissió d'aquest coneixement entre la gent jove i la gent gran. Crec que és un punt molt important, que possiblement en les conclusions d'aquesta comissió hauria de sortir algun punt que faci referència a aquest tema.

I que jo li torno a preguntar a vostè: quines propostes ens fa, a part del que vostè ja ha comentat al llarg de la seva exposició?

Crec que ja he finalitzat els meus cinc minuts i torno a agrair un cop més, Senyor Chafer, la seva intervenció.

La presidenta

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats els primers mots de la intervenció de la presidenta.) Per tant, dono la paraula a la il·lustre diputada senyora Elisabeth Valencia, del Grup Parlamentari de Ciutadans. Endavant, senyora Valencia.

Elisabeth Valencia Mimbrero

Para empezar... Se me escucha bien, ¿no? *(Pausa.)* Vale. Para empezar queríamos dar el pésame a todas las familias que han tenido alguna pérdida a causa de esta crisis sanitaria y también deseamos desde nuestro grupo parlamentario la pronta recuperación de las personas ingresadas. También damos las gracias, como no puede ser de otra manera, a todos los profesionales que desde el ámbito sanitario como desde el ámbito social están atendiendo a las personas en primera línea luchando contra esta crisis sanitaria.

Han realizado trabajos, estos profesionales, en muchas ocasiones y durante semanas sin EPIs, sin batas, sin mascarillas, y a estas alturas lo que es más grave, están realizando este trabajo sin tests. Desde nuestro grupo parlamentario nos parece dramático y también muy preocupante que el Gobierno a estas alturas no pueda garantizar los tests, ni al personal de atención a la dependencia ni al sanitario. Proveer de tests debería haber sido una prioridad, desde nuestro punto de vista, desde el primer momento. Si no tenemos tests para los sanitarios ni para el personal de dependencia, ¿cuáles son las prioridades del Gobierno de España, del Govern de Catalunya? Nos hacemos estas preguntas. ¿Cómo puede ser que tengamos al personal que realiza atención a la dependencia trabajando sin tests, mientras hay empresarios que están cobrando en laboratorios privados por esta prueba? No lo entendemos, sinceramente.

Entrando ya en el sector que afecta a las personas mayores, recordamos que en el Parlament hay un acuerdo de la Mesa para retomar los trabajos de esta comisión. Estamos viendo... *(tall de comunicació)* ...de cómo están las políticas de personas mayores en Cataluña, pero desde nuestro punto de vista debemos ir a las causas. Debemos ir al modelo que tenemos. Llevamos años pidiendo muchos cambios pero no se han realizado. Llevamos años pidiendo que se actualice la cartera de servicios sociales, que se actualicen de una vez las ratios de personal. Llevamos años pidiendo que se mejoren las condiciones laborales de los trabajadores que trabajan en el sector de la dependencia. Llevamos años pidiendo al Govern más plazas públicas de residencias.

Es verdad que en las residencias han fallecido muchas personas, pero también han fallecido muchas personas solas en sus casas. ¿Qué pasa con estas personas que no han recibido la atención sanitaria necesaria y que han fallecido en sus casas? No podemos olvidarlas. ¿Qué pasa con la situación de los centros de día y la atención domiciliaria? ¿Qué ocurre, en definitiva, con todas las personas mayores en Cataluña? ¿Deben estar preocupadas las personas por el hecho de ser mayores? ¿Deben estar preocupadas también sus familias por si hay algún rebrote de coronavirus que acaba con las vidas de sus familiares? Nos parece grave. Pero desde nuestro grupo pensamos que deben haber caminos estructurales, y esta comisión es necesaria porque es la única en la que se está escuchando a todos los agentes que trabajan en el ámbito de atención a las personas mayores, a todos: a entidades, a centros de día, a asistencia domiciliaria, a colegios profesionales, a sindicatos, a todos.

Además de todo lo que ha pasado en residencias, que ha sido consecuencia de muchos factores, también ha sido consecuencia lo que ha pasado en residencias de cómo han llegado las personas a las residencias con deterioro cognitivo alto porque hay mucha lista de espera en Cataluña. También ha sido consecuencia lo que ha pasado en residencias, que no se actualicen las ratios del personal. También ha sido consecuencia de lo que ha pasado en residencias las condiciones laborales que abarcan los trabajadores del sector, la pésima gestión del Govern de la Generalitat con relación a residencias pero también la dejadez en todo el ámbito. Volvemos a recordar que llevamos más de diez años pidiendo, pues, que se actualicen las ratios de personal, y hemos tenido unas ratios gravísimas, de tres personas para treinta residentes. Esto, desde nuestro punto de vista, no se puede volver a repetir. A muchos nos da vergüenza ver declaraciones del Govern pidiendo más competencias para gestionar el virus teniendo plenas competencias en residencias y sabiendo que a los trabajadores no les han dado ni mascarillas durante semanas ni tests.

No podemos tampoco invisibilizar, desde nuestro punto de vista, a ningún agente que intervenga ni a nivel sanitario ni a nivel social con nuestros mayores, ni en todos los ámbitos. Ustedes han situado, desde el Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat, varios actores que nos parecen importantísimos, como la ley de la *gent gran*, que es necesaria en Cataluña. En Cataluña tenemos una ley para la juventud, una ley para la infancia, pero no tenemos una ley para la protección de la *gent gran*, y de nuestro punto de vista es muy necesaria y vamos a dar todo el apoyo necesario en este aspecto.

Ustedes han situado varios aspectos, como la conciliación, como la soledad de los mayores, que al menos parece un hecho muy grave, hay muchas personas que están solas en casa y no estamos siendo capaces ni de detectarlas. Y también han situado un aspecto que nos parece fundamental, que es la pobreza de las personas mayores. Creemos que esta comisión es necesaria porque amplía la visión a todo el sector y porque lo que ha pasado en las residencias es consecuencia de cómo llegan las personas a estas, con esta elevada lista de espera que hay en Cataluña; recordamos que llega a los cuatro años en las partes del territorio donde las residencias son más demandadas.

Gracias por su comparecencia.

La presidenta

Gràcies, senyora Valencia. A continuació és el torn de paraula de la senyora Immaculada Gallardo, del Grup Junts per Catalunya. Endavant, senyora Gallardo.

Imma Gallardo Barceló

Moltes gràcies, presidenta. Bona tarda, diputats i diputades, compareixents. M'afegeixo a les paraules de condol per als familiars de les persones que han patit alguna pèrdua amb la Covid. Escolteu, se'm sent bé? Perquè... *(Pausa.)* D'acord. I l'agraïment a, doncs, tots els professionals que estan en aquests moments encara lluitant.

Agrair la compareixença al senyor Chafer. M'ha semblat molt interessant aquest model d'organització, sobretot crec que és efectiu perquè l'experiència, doncs, d'alguna manera porta que tots aquests anys estan sent útils i per tant hi ha tot aquest relleu. Crec que, per tant, és un model d'èxit.

I una de les meves preguntes és..., quan parlava el senyor Chafer d'aquesta participació en els estaments públics, a nivell de Consell Consultiu, a nivell d'aquest consell d'experts, una mica, doncs, que ho pogués explicar una miqueta més. Crec que seria interessant pensar..., tot i que ja hi ha el Consell Nacional de la Gent Gran, però potser seria una altra manera d'enfocar-ho. I per tant li agrairia que ho pogués explicar una miqueta més.

Està clar que el model de les residències en aquest moment a Catalunya, doncs, és un model que ha de canviar, i segurament aquestes malaurades oportunitats que ens està presentant aquesta pandèmia..., aquesta n'és una. Segurament hem de treballar per a aquest model nostre, no? Sí que és veritat que hi ha altres models d'altres països que funcionen i crec que lo que hem de fer és precisament anar cap a trobar aquest model nostre, perquè aquest model potser..., segurament basat en un circuit que assegurí aquesta atenció a les persones grans des que ho demanin, tant si és perquè volen quedar-se a casa i per tant necessiten tota una sèrie de serveis com si ja passen a les residències, i en cap cas han de ser models hospitalaris. O en tot cas hi ha molt a debatre, en aquest tema, perquè les residències han de ser les llars de les persones que viuen allà, amb un servei hospitalari evidentment adequat, però no prioritzar-lo per damunt de tot.

M'ha semblat també molt important o molt interessant tot el que comentava de la mobilitat o de la formació, per exemple les Aules d'Extensió Universitària de la gent gran estan més plenes que mai. Està clar que la formació és un dret que les persones han de tenir al llarg de tota la seva vida.

Després també li volia demanar, a nivell d'experiències intergeneracionals, que des del nostre grup parlamentari sembla que són molt importants i molt interessants pels efectes, no?, que comporten amb la gent gran, com són infants o altres col·lectius, joves, el que sigui, quines experiències havien fet i si d'això ens en podria parlar una miqueta.

Crec que és molt interessant tota l'aportació que poden fer a nivell de reforma horària o aquest envelliment actiu. És a dir, s'ha d'escoltar una mica el que realment demana la gent gran i intentar llavors plasmar-ho o adequar-ho.

Solitud, maltractament, pobresa, suport a les famílies econòmic, quan en aquests moments ja ens ve a sobre una altra crisi molt seriosa, són temes que estan en primera línia i, per tant, bé, era una mica si podria parlar-ne una mica més.

I per part meua ho deixaria aquí. Tornar-li a agrair la seva compareixença.
Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Gallardo. A continuació, té la paraula la senyora Yolanda López, del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem.

Yolanda López Fernández

Gracias, presidenta. Agradecer al señor Chafer que venga aquí y nos haya explicado ese modelo organizativo, que, la verdad, me ha aparecido muy interesante.

Y totalmente de acuerdo con las palabras que ha dicho, que si algo ha dejado esta crisis de la Covid en evidencia es que tenemos que cambiar de modelo, que hay que apostar por lo público, poner los recursos públicos en otro modelo porque este no funcionaba; algo que ya veníamos muchos diciendo, pero que evidentemente con la crisis ha quedado totalmente al descubierto.

También totalmente de acuerdo en que un colectivo también numeroso de nuestra sociedad, que en Cataluña representa más de un 18 por ciento y con unas características tan especiales por las que solos las tenemos que pasar, tendría que tener su

propia ley, no solo centrada –porque mucha gente ya quiere esa comisión, caemos también en ese fallo– en residencias o dependencia, sino en todos los demás ámbitos que no sean de dependientes.

Y bueno, yo para no extenderme más, porque creo que los compañeros que me han precedido ya han tocado bastantes temas, le quería preguntar cómo han estado viviendo desde su organización esta crisis sanitaria, esta crisis de la Covid, ya que el Baix Llobregat ha sido una de las zonas más afectadas; si han estado en contacto con los ayuntamientos, con los sociosanitarios, si esa *xarxa solidària* que se ha hecho en muchos municipios, en muchas ciudades, han podido también gestionarla conjuntamente. Bueno, que me explicara un poquito todo esto.

Y bueno, volver a agradecerle su presencia y que nos hayan visitado y nos hayan explicado el modelo organizativo.

La presidenta

Gràcies, senyora López. A continuació té la paraula l'illustre senyor Vidal Aragonés, del Subgrup Parlamentari de la CUP - Crida Constituent. Endavant, senyor Vidal Aragonés.

Vidal Aragonés Chicharro

Moltíssimes gràcies, presidenta. I em permetrà que comenci la nostra intervenció fent un exercici de petita pàtria i fins i tot d'autoestima. Si algú comencés a comptar les que i els que estem presents ara mateix en aquesta comissió, trobarem una xifra que a Baix Llobregat som majoria. Fem el repàs, sí: Cornellà, Andreu de la Barca, Sant Feliu, Pallejà; diferents diputats i diputades vinculades a la comarca del Baix Llobregat. A mi em sembla una realitat molt diferent de la que viu i parla, la que viu la senyora Valencia a Sant Feliu, la que pugui viure el senyor Albert des de Sant Andreu de la Barca o la senyora Granados des de Pallejà. També quatre localitats i quatre ciutats molt diferents de la comarca, però volíem fer aquest exercici d'estima per la nostra comarca i sobretot aprofitar la compareixença d'avui.

Volíem agrair sobretot alguns elements que ens ha traslladat el senyor Chafer en relació amb qüestions que no sempre pensem. Miri, senyor Chafer, ens sembla molt interessant, una qüestió cabdal, com la llei de gent gran, que es passi d'aquesta dispersió normativa, amb un exercici d'anar a fer un homogeni, un pas normatiu, si no a avançar en el que ja es va aprovar al Parlament de Catalunya el 30 de juny de 2016.

També és important conèixer elements a què no parem prou importància: aquesta dispersió també dels carnets fins i tot pel transport. I el que ha significat també per la gent gran de vegades portar fins i tot tres i quatre carnets per fer efectiu un passeig per la comarca, que moltes vegades es torna en un exercici complica recordar-se quin és el carnet que correspon a cada transport.

Després també la qüestió fonamental la discriminació indirecta. Les nostres mares, les nostres àvies, van viure tot un escenari històric de repressió, de discriminació com a treballadores, que... *(per raons tècniques, no ha quedat enregistrada part de la intervenció de l'orador)* ...minvada com a realitat de persones pensionistes... *(Tall de comunicació.)*

La presidenta

Senyor Vidal Aragonés, si us plau..., hi han problemes de so.

Vidal Aragonés Chicharro

...no gaire diferent del que pot... (Tall de comunicació.)

Raúl Moreno Montaña

No se sent...

(Pausa llarga.)

La presidenta

Continuem amb la sessió. Té la paraula, per continuar la seva exposició, el senyor Vidal Aragonés. Gràcies, endavant.

Vidal Aragonés Chicharro

Moltíssimes gràcies, presidenta. Sembla que teníem problemes tècnics. Per tant, continuarem la intervenció sense vídeo o sense imatge; millor dit, únicament amb àudio.

Volíem acabar la intervenció agraint també al senyor Chafer alguna de les qüestions que ens traslladava i emplaçant-lo fins i tot a que les pugui desenvolupar en la seva concreció.

Ens parlava de la necessitat de realitzar gestió i control i de canvi de model en la mesura que sigui possible que es pugui concretar en relació amb la seva entitat, en qui estan pensant quan fan aquest plantejament.

I una darrera qüestió, que no l'ha plantejat vostè directament però sí indirectament, a nosaltres ens sembla fonamental. Més enllà del que ja hem conegut en relació amb les residències de gent gran, com s'ha viscut per la gent gran fora d'aquestes residències la crisi de la Covid-19?, que estem parlant molt, i és necessari, de residències de gent gran, però també es fa molt necessari que podem conèixer com s'ha viscut, per la gent gran que no viu en residències, la crisi de la Covid-19.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonés. És el torn de l'illustre senyor Santi Rodríguez, del Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Santi Rodríguez i Serra

Moltes gràcies, presidenta.

La presidenta

Endavant, senyor Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Des del Garraf, bona tarda a tots plegats i moltes gràcies al senyor Chafer per la seva intervenció en aquesta comissió. Començar també afegint-me a les mostres de condol per les víctimes d'aquest virus. I en la línia que deia, agrair al senyor Joan Carles les seves aportacions, que lògicament han estat en tres àmbits i jo crec que poden ser a grans trets compartides d'una forma..., gairebé per tothom, no?, que són el canvi de model residencial a partir de la situació que ens hem trobat amb aquest virus i que s'han posat en evidència les deficiències que aquest model pot tenir, i aquí, o sigui, fer una conclusió..., perquè m'ha semblat entendre d'una forma molt clara i molt nítida segurament, per part d'alguns intervinents anteriors, en aquest cas, que apuntava aquest canvi de model o aquest canvi de titularitat. De fet, quan parlem de canvi de model del que parlem és de l'operativa de les residències per fer-lo més eficaç i més eficient en l'atenció a la gent gran, al marge de qui sigui la titularitat de la residència.

Compartim també plenament la necessitat de recuperar els nivells d'inversió i de despesa en sanitat. Ha costat molts anys, després de la situació de la greu crisi econòmica mundial del 2008, intentar arribar a nivells previs d'això, i encara no hi hem arribat. I Catalunya és una de les darreres comunitats espanyoles a l'hora d'intentar assolir aquell nivell de despesa i d'inversió en matèria sanitària, no? I d'això hem de veure que aquí també hi ha un problema de prioritats per part del Govern, i en aquest sentit, doncs, la sanitat no ha estat una prioritat per part del Govern de la Generalitat, i així ho hem de dir i així hem d'intentar com a mínim que es rectifiqui i que es pugui garantir aquesta inversió i aquesta despesa de la Generalitat.

I també ens han semblat molt interessants i molt oportunes les seves aportacions en relació amb la llei... *(per raons tècniques, no han quedat enregistrats alguns mots*

de la intervenció de l'orador), una llei d'aquestes característiques. Per tant, prenem nota de les seves aportacions.

I jo..., si m'ho permet, li voldria fer una pregunta, que no va sobre el que vostè ens ha explicat, sinó que va sobre el que vostès representen, no?, com a Consell Consultiu de la Gent Gran: quina funció desenvolupen o fan específicament en el marc del Consell Comarcal del Baix Llobregat. Si ho fan amb atenció també als ajuntaments, si actuen a requeriment de les administracions o actuen vostès d'ofici i traslladen els seus requeriments a les administracions. I, per tant, ens interessaria conèixer una mica la seva funció i el seu funcionament com a consell consultiu, també seria interessant. Però ens agradaria conèixer una mica aquesta interrelació que hi ha entre el consell... (*Tall de comunicació.*)

La presidenta

Gràcies, senyor Fernández. I ara donarem la paraula, per respondre a les qüestions suscitées...

Santi Rodríguez i Serra

Rodríguez.

La presidenta

Ai, perdó, senyor Rodríguez. I ara donarem la paraula, per respondre a les qüestions suscitées i les preguntes formulades pels grups parlamentaris, al senyor Chaves, i la senyora Chafer si... Perdó, al senyor Chafer, i la senyora Chaves si ha d'intervenir per qualsevol motiu, doncs, també ho podrà fer; per un temps de deu minuts. Gràcies, endavant.

(Pausa llarga.)

Perdó, sembla que hi ha problemes... No se sent el senyor Chafer. Preguem al servei tècnic de la cambra... Ara!

Carlos Chafer Castilla

A veure, ara?

La presidenta

Ara sí!

Carlos Chafer Castilla

Ara sí?

La presidenta

Sí.

Carlos Chafer Castilla

Bé.

La presidenta

Perfecte, senyor Chafer.

Carlos Chafer Castilla

Molt bé, perdoneu, d'acord? Intentaré fer, amb el breu temps que tinc de deu minuts..., intentaré contestar el màxim possible de les preguntes que m'han fet. No obstant, Mònica..., possiblement ella podrà ampliar la informació, no?

Vegem: què és lo que fem al Baix Llobregat? Al Baix Llobregat intentem posar sobre la taula moltes de les problemàtiques que té la gent gran, i aquesta problemàtica la traduïm amb propostes que fem després al cap de l'any de les comissions que tenim creades i les portem als ajuntaments que ens afecten la nostra comarca, perquè els ajuntaments intentin aprovar les propostes o les discussions que fem nosaltres. Això és un dels temes importants.

Dintre de les discussions que tenim allà, per exemple: tema de risc de residències, que és l'últim de moltes coses que esteu preguntant, no? Tema d'àmbits de re-

sidències, és un tema que portem enraonant i valorant, doncs, possiblement des de fa més de tres anys. Què passa amb el tema de les residències? Home, jo crec que al final ens ha petat a tots i ara jo no dic culpa d'un ni culpa d'altre, ni culpa de Madrid o culpa de qui; si les transferències estaven posades aquí els responsables primer són els d'aquí, i una altra cosa és que políticament s'hagi de negociar amb Madrid les coses que siguin. És anormal que..., per exemple, jo ho miro perquè ho he viscut en la meua carn: tema de residències..., per entrar en una residència pública de la Generalitat s'hagi d'esperar quatre anys com a mínim. Això és un problema; no sé de qui, però jo he de posar-ho aquí perquè depenen de la Generalitat d'aquí. Per fer una revisió o una valoració que s'estigui potser un any esperant. De qui és aquest problema? És un problema d'aquí. Per què el 90 per cent de les residències són privades i no són públiques? Això és un tema que es porta aquí. Clar, és molt complex; és molt complex perquè nosaltres sí que voldríem una xarxa de residències públiques més àmplia, que no haguéssim d'esperar tant per poder entrar, i millor assistides.

Quan es fa una pregunta..., com es valora la situació de la gent de fora amb la gent que està a la residència, potser és perquè és un tema personal: nosaltres des de..., fa dos mesos quasi i mig que no hem pogut entrar a cap residència. Jo, personalment, dintre de l'eix que marcava el senyor Vidal, no?, de Cornellà, Sant Andreu, Pallejà, jo estic al mig, estic a Sant Vicenç dels Horts, eh? I aquí com ho hem viscut? El meu sogre en una residència a Barcelona, mort. No l'hem pogut veure; un mes per portar-lo a incinerar a Barcelona. S'ha hagut de portar a València perquè trigaven set dies. Ma mare resideix a Pallejà, ara està a l'hospital de Martorell; dos mesos sense veure-la. O sigui, la situació dintre les residències ens agafa una mica en una situació que la veiem des de fora, no des de dintre, perquè fa dos mesos i escaig que no podem estar a les residències.

Com ho vivim els de fora? La majoria de la gent amb neguit, estem intranquils, no sabem què ens passarà i –perdoneu la paraula– acollonits la majoria. Estem preocupats, perquè no sabem les actuacions; actuacions que si un diu «blanc» l'altre diu «negre». Estem molt preocupats, en aquest sentit, no?

Jo espero que això vagi a millor, però, clar, es necessita la voluntat de tots i que tothom..., les línies que es marquin les complim, perquè la majoria de les coses les estem fent..., cadascú fa lo que vol, i això a vegades és un problema.

A veure, com vivim el tema de les coses que estem intentant fer? Hi han experiències intergeneracionals que s'han fet dintre del Consell Consultiu, especialment en alguns pobles perquè són acords que s'arriben amb el tema del municipi, amb el tema de fer activitats a nivell d'instituts amb la gent gran. A nivell d'instituts hi fan algunes actuacions conjuntes. Igualment, quan es fa potser l'activitat de l'octubre, que és el Dia de la Gent Gran, també participen moltes vegades gent jove amb aquest tipus de rols, que és lo que fa un o que..., les experiències que té un amb la joventut. Això és una de les coses que s'intenta fer.

Perquè una de les coses per exemple que sempre discutim allà és..., per exemple, amb el tema dels bancs, que cada vegada ens estan exigint coses que a nosaltres ens deixen una mica sense poder actuar: «Escolti, demani cita prèvia» –ja no dic «videoconferència», no?– «per ordinador». Si el 50 per cent de la gent gran no té ordinador! Que volen els diners en efectiu. «Escolti, que si no hi ha això, no ho pot fer.» Vas als ajuntaments, a la majoria dels ajuntaments; si no tens cita prèvia, no pots..., no t'atenen. En molts, eh? Això, no ho sé..., a la gent ens estan apartant. Comentàvem..., ens sentim a vegades desprotegits. Quan sentim que diuen «escolta la gent de més de vuitanta anys no tenen la prioritat com les altres persones per entrar a les UCIs», això et desmanega, et destrossa, et desmunta. Que no tinguis la mateixa igualtat que les altres persones amb un tema d'aquests, et desmotiva, o sigui, et tira per terra, no? És molt dur, és molt dur sentir aquestes paraules d'algunes persones, no? Perquè dius..., saps? «Ho tractes a nivell general, doncs d'acord.» Però, clar, tot això és molt dur, i més quan has perdut familiars directes, no?

Llavors, per què voleu que sigui la llei de la gent gran? Precisament per això, perquè és una cosa..., que tothom sap que som grans, que ens estem envellint. Des que neix, una persona s'està envellint, però que igualment, la joventut..., des que un neix... Hi ha gent que és jove amb seixanta anys, però ho marca la llei d'una manera diferent també. Nosaltres volem estar reconeguts a tot arreu, per això demanem la llei de la gent gran.

Possiblement em deixo moltes coses, però sí que li demanaria, doncs, a la companya Mònica en tot cas que amplii una mica el tema o si volíeu fer alguna cosa..., i una mica més de les notes que he pres.

I casualment ella es diu Chaves i jo Chafer, sembla... (*L'orador riu.*) D'acord? Però cap problema!

Moltes gràcies per atendre'ns.

La presidenta

Gràcies, senyor Chafer. Pot intervenir, si vol, la senyora Mònica Chaves, per aclarir algun punt que no hagi quedat clar de la intervenció del senyor... o per ampliar, del senyor Chaves. (*Rialles.*) No! Chafer. (*La presidenta riu.*)

Carlos Chafer Castilla

Chafer.

La presidenta

Gràcies.

Mònica Chaves Matillas (representant del Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat)

(*Per raons tècniques, no han quedat enregistrats els primers mots de la intervenció de l'oradora.*) Ara. Millor així? (*Pausa.*) Sí? (*Algú diu: «Sí.»*) D'acord.

Aviam, vaig per ordre. Canvi de model de residències. La situació de les residències al Baix Llobregat sabeu que ha estat una comarca impactadíssima. Hem tingut casos de tot tipus, hem tingut residències on gairebé totes les persones que hi residien han estat infectades i residències que es van tancar de ple abans que esclatés la..., o abans que es decretés l'estat d'alarma i no tenen ni un cas, i s'han quedat confinades.

Probablement és el que us deia el Carles, no? Nosaltres fa anys que denunciem la situació d'aquestes residències, la majoria al Baix Llobregat; crec que és el mateix a la resta de Catalunya, que una part de les mateixes residències són mixtes, tenen una part de les places privades i una altra part estan concertades. Estan, des de fa molts anys, jo crec, absolutament fora de control i a més a més els professionals que hi treballen, o les professionals –la majoria són dones–, creiem que no estan prou reconegudes, cosa que es fa extensible també als serveis d'atenció domiciliària, a les residències. El que expressen la majoria de delegats al Consell és que són un negoci i que així es conceben, com un negoci, on al centre de tot no hi ha les persones o la cura de les persones, sinó el fer diners amb aquesta cura. Creiem que el model hauria d'anar amb això, més centrat en la persona i més a dignificar tant les persones que hi resideixen com els professionals que hi treballen.

Abans, quan el Carles ha fet la intervenció, s'ha tallat just en el moment que us explicava que ahir mateix vam publicar un manifest sobre el tractament que s'estava fent de les persones grans durant la crisi de la Covid-19. El teniu disponible, el podeu consultar a la pàgina web del Consell Comarcal del Baix Llobregat. N'hem fet tota la difusió que hem pogut. Us convido a que el llegiu.

Contestant a la diputada d'Esquerra, que parlava de tractament i del finançament, quan parlàvem de finançament de polítiques públiques de gent gran no ens referíem..., intentem deslligar-ho sempre..., no ens referim al finançament de dependència ni al finançament dels serveis socials ni al finançament de residències, sinó al finançament de polítiques públiques de gent gran deslligades de serveis socials, amb tots

aquests aspectes que us explicava el Carles abans. I el tema de l'envelliment..., bé, el nom de la llei, crec que el Carles també l'ha deixat prou clar.

Després, el tema de la participació en tots els estaments públics i les experiències intergeneracionals. Les experiències intergeneracionals de més èxit, almenys aquí al Baix Llobregat, s'estan donant a nivell municipal, a nivell directament de les entitats de gent gran o dels mateixos ajuntaments, o dels casals, escoles, o escoles bressol, o instituts que fan aquestes..., i els projectes són molt diversos i molt «xulos»; us en podríem explicar-ne uns quants. Però a nivell comarcal tenim algun projecte, però encara no s'ha arribat a portar a terme. I quan diem de «poca participació en els estaments públics», home, doncs, potser que el Consell de Gent Gran de Catalunya i els consells consultius que estem treballant amb moltes polítiques, doncs, tinguem una miqueta més de veu o tinguin una miqueta més de veu a l'hora de definir aquestes polítiques que s'han de fer.

I després..., què més hi havia? Aviam... Heu insistit molt en l'experiència de les persones grans de la comarca en la pandèmia. Nosaltres vam fins i tot preparar..., bé, hem preparat diverses eines, i em consta que també els consells comarcals també ho han fet; eines per posar a l'abast de la gent gran per fer aquest confinament al més fàcil possible, tenint en compte que segurament serà el col·lectiu que més costi que es desconfini o el que més tard es pugui desconfinar. Bé, doncs això, facilitant com fer videotrucades de WhatsApp, per exemple hem fet tutorial... i es continuen fent coses. De fet, la vivència, crec que el Carles us ho ha explicat prou bé, però és que hem perdut membres del Consell Consultiu amb aquesta crisi. Vull dir, realment està sent molt dramàtic per nosaltres.

I llavors l'última cosa que..., l'última qüestió em sembla que era sobre si el Consell Consultiu actua a requeriment o d'ofici. El Consell Consultiu actua segons el que marca, lo que demanen els delegats i delegades que en formen part. Ells plantegen els temes, el consell comarcal el que fem és donar-los suport fent aquesta recerca d'informació, buscant professionals o buscant referències perquè puguin tenir tota aquesta informació; contacte amb els ajuntaments i amb la resta de..., tenim també col·laboració amb altres consells consultius comarcals que també estan molt actius, com el Consell de la Gent Gran de Catalunya, però no s'actua d'ofici. No és com en altres òrgans consultius, als què se'ls demanen els dictàmens. Nosaltres els emetem cada any en funció de les demandes que fan ells mateixos.

I sembla que he respost, o hem respost, el Carles, ell i jo...

Carlos Chafer Castilla

Sí.

Mònica Chaves Matillas

...totes les preguntes que ens heu pogut fet.

Us agraeixo també molt la invitació.

La presidenta

Gràcies, senyora Chaves, per la seva resposta; citar també el senyor Chafer. I en principi aquí conclouríem aquesta compareixença. I donar-los el condol, al consell, pels membres que han traspasat amb aquesta pandèmia.

Moltes gràcies.

(Algú diu: «Moltes gràcies. Adeu.»)

Mònica Chaves Matillas

Moltes gràcies. Adeu.

Carlos Chafer Castilla

Gràcies. I adeu.

La presidenta

A continuació... *(Algú diu: «Gràcies.»)*

Compareixença d'una representació del Centre de Dia Marinada, de Roda de Berà, davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran

357-00311/12

A continuació farem la substanciació del primer punt de l'ordre del dia, que és la substanciació de la compareixença d'una representació del Centre de Dia Marinada, de Roda de Berà, davant de la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, per la qual cosa dono la paraula a la senyora Jerusalén Torra, per un temps de quinze minuts. (*Remor de veus.*) Faci la seva exposició.

Jerusalén Torra García (directora del Centre de Dia Marinada)

Hola, bona tarda, em sentiu? (*Veus de fons.*) Sí, puc parlar? (*Pausa.*) Bona tarda?

La presidenta

Endavant, senyora Torra.

Jerusalén Torra García

Gràcies, senyora Carmen. Bé, primer de tot us vull demanar disculpes, d'acord? I bona tarda, senyora presidenta, diputats, amics i amigues. Em sumo a les mostres de condol que estan fent totes les diputades, i desitjo la prompta recuperació a totes les persones que encara estan hospitalitzades.

Bé, la meua intervenció serà breu. Nosaltres som una empresa de domicili, llar i serveis assistencials en el municipi de Roda de Berà; molts de vosaltres ja el coneixeu –Raül, Elisabeth, la nostra amiga Yolanda. Volia comentar que nosaltres portem des del 2013 treballant al servei assistencial, lo que és les feines de la casa, el suport de menjar, el suport de medicació, i tot el que representa, tot el que envolta, tots els serveis a les persones grans.

El 2014 nosaltres vam accedir a un centre de dia, a un edifici municipal d'empresa privada. Nosaltres tenim vint usuaris en un centre de dia que va haver de tancar el dia 15 de març per això de la pandèmia, i és un centre petit, familiar; aquests que hi ha ara el criminalitzen i el volen tancar. És un centre de dia que treballa amb l'eix..., l'eix central del centre de dia és la persona gran. Són persones molt autònomes, és un centre de dia molt diferent de la resta de centres de dia, molt dinàmic. Els avis surten al carrer, participen molt de les activitats del municipi, participen molt de tallers intergeneracionals, treballen molt en grups dins de les biblioteques, dins de l'ajuntament...; participen en totes les activitats. O sigui, nosaltres ajudem i acompanyem les persones grans amb la seva història de vida. És un centre de dia que nosaltres fem servir tots els recursos, des del domicili, centre de dia, fins a acabar la seva vellesa en residències, fem el seu acompanyament. Nosaltres lo que volem..., també treballem conjuntament, molt, amb les famílies, les famílies estan integrades, i amb el teixit associatiu, eh?, del municipi, d'aquest i altres ajuntaments.

Nosaltres hem viscut el tema aquest de la pandèmia des dels domicilis perquè el centre de dia, com vaig dir, ja es va tancar. Una situació bastant dura. Nosaltres tenim més de cent domicilis. Gràcies a Déu no hem tingut cap Covid ni cap baixa professional. Ha sigut tota una sort. Però hem sentit una tristor perquè ens hem trobat molt abandonats i s'ha vist encara més a pell la precarietat d'aquest sector, d'unes senyores que van de domicili en domicili amb pocs recursos. Nosaltres no hem tingut ni materials, ens hem hagut de buscar la vida, ho hem passat molt malament, hem passat molta por, perquè al principi entre que desconeixes què és aquesta pandèmia, desconeixes els protocols, que van arribar tard i malament, la por de les treballadores... Nosaltres no podíem lluitar si a una treballadora li costava anar a un domicili.

Al costat, vam donar tot un gir a aquests domicilis. Nosaltres treballem molt el tema de la neteja de la casa. Es va optar, en comptes de fer neteja, per..., les neveres

estiguessin plenes, que no hi faltessin medicaments, perquè els nostres usuaris van agafar molta por. És així, que porten més de cinquanta dies confinats a casa seva i ara ens està costant moltíssim que tornin a sortir. Trobem demències, nosaltres..., o sigui, treballem amb una dependència d'un grau u, per exemple una persona amb un grau u de dependència, i ens trobem amb el cuidador..., en aquest cas sempre són les senyores de vuitanta anys, també, amb un inici de demència.

Les valoracions s'han parat, quan van tancar el centre de dia es van tancar totes les valoracions. La gent gran va anar als seus domicilis i no es va poder vincular el servei. És ara fa un parell de setmanes que els vam trucar i vam començar a canviar lo que és el servei de centre de dia a servei de SAD.

I això. Alguna cosa més voleu que us digui?

(Remor de veus.)

La presidenta

No; gràcies, senyora Torra. En principi, si vostè ha acabat amb la seva intervenció, ara seria el torn del Grup Parlamentari de Ciutadans i la seva portaveu, la senyora Valencia, en tant que grup sol·licitant d'aquesta compareixença, per fer les preguntes i consideracions que consideri oportunes, per un temps màxim de cinc minuts cadascun, grups i subgrups. Gràcies. Endavant, senyora Valencia.

Elisabeth Valencia Mimbreno

Y bien, empiezo agradeciendo la comparecencia a la señora Torra ante esta comisión y sobre todo le agradezco públicamente todo el trabajo que realizan en el sector de la atención a las personas mayores, porque desde nuestro grupo hemos tenido la oportunidad de visitar su Centro de Día Marinada y nos consta que centran la atención a la persona y la verdad es que es de agradecer todo el trabajo que realizan, aparte que, como ha indicado la señora Torra, pues, realizan mucho el trabajo integrando a la persona en el municipio. Y es un trabajo comunitario importantísimo. Entonces nosotros pensamos, desde nuestro punto de vista, que debería haber muchos centros como el suyo, tan centrados en atender a las personas dignamente.

Ha comentado muchos temas, y nosotros defendemos la necesidad de esta comisión de la *gent gran* porque en ella estamos recibiendo a todas las entidades que participan en esta..., bueno, a todos los agentes que son necesarios en la atención de estas personas mayores. Encontramos, como hemos comentado anteriormente, que es el abismo, todo lo que ha pasado en las residencias, pero pensamos que esto es consecuencia de cómo está el sector de atención a las personas mayores. Sabemos..., bueno, como comentaba la señora Torra, que las valoraciones en este momento no se están realizando, que hay descontrol en este tema, que se tarda en realizar las valoraciones de dependencia y que las personas, cuando ya llegan a tener deterioro cognitivo, van a las residencias en un estado de deterioro cognitivo avanzado.

La señora Torra ha hablado, ha explicado su labor en el centro de día. Además, también ha explicado, pues, su labor en atención domiciliaria, que a nosotros nos parece fundamental. Y lo que le pedíamos al Govern era el liderazgo para dar soluciones a todas las personas que se han quedado tanto sin recurso del centro del día como de atención domiciliaria. Parece ser que estas soluciones han llegado tarde y no llegaron hasta la semana pasada para reforzar la atención domiciliaria.

Le queremos hacer..., la primera pregunta era sobre si han notado este liderazgo del Govern con relación al sector y a partir de cuándo lo han notado. Esto lo queríamos destacar porque es importante. Después, si les parece que el Govern ha dado soluciones a todas las personas que se quedaron sin recursos del centro de día a tiempo. Nosotros además en esta comisión le pedimos al Govern una comisión de expertos del sector, porque pensamos que nadie mejor que las personas que están en primera línea para detectar las necesidades del sector y ayudar a prepararlo para que no vuelva a pasar lo que ha sucedido en esta crisis sanitaria.

Debemos aprovechar todo el conocimiento como el que manifiesta la señora Torra y muchos comparecientes y muchas patronales y sindicatos, todos los agentes que intervienen en la atención a las personas mayores en Cataluña. Esta experiencia es importante ponerla al servicio de la comunidad autónoma, al servicio del Govern y al servicio de todas las instituciones de Cataluña. Sabemos que el sector de asistencia domiciliaria pide una regulación común que no llega desde el Govern, pide unificar criterios básicos generales, ya que actualmente son muchos agentes los que intervienen en la toma de decisiones, y piden, pues, equipos de protección en protocolos significados para realizar aislamientos. Piden organizarse, en definitiva, para atender prioritariamente, el aseo personal, la alimentación, la medicación de las personas mayores... Es importantísimo.

Le pedimos a la señora Torra también que valore su experiencia hasta ahora y que indique las principales necesidades del sector de atención a las personas mayores y que valore la inversión presupuestaria que ha realizado en el sector el Govern en los últimos presupuestos de la Generalitat.

Nada más que agradecer todo el trabajo que realiza la señora Torra tanto en el centro del día como en la atención domiciliaria, y quedamos a la espera de sus consideraciones.

Muchas gracias.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Valencia. I ara és el torn de la resta de grups parlamentaris, de major a menor. Per tant, dono la paraula al Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i a la seva portaveu, la senyora Immaculada Gallardo, per tal que faci les preguntes i consideracions que consideri oportunes. Endavant, senyora Gallardo.

Imma Gallardo Barceló

Moltes gràcies, presidenta. Senyora Torra, moltíssimes gràcies per la seva exposició. Certament, crec que aquest model integrador és un model que funciona bé; participació de famílies i associacions i entitats del municipi, implicació de les treballadores. De fet el que més normalitza és la normalitat i el col·lectiu de la gent gran, encara que visqui on visqui, no té per què, doncs, estar com una bombolla a part. Per tant, m'ha semblat molt interessant. Jo no conec el seu recurs. Estic a Sort, potser en algun moment hauríem de plantejar la possibilitat de venir-vos a fer una visita.

El que no m'ha quedat gaire clar i voldria que m'aclarís, si us plau, és de qui depenen. I quin és el seu funcionament una mica, és a dir, com s'organitzen. I també quines accions prioritzarien ara amb tota aquesta experiència que d'alguna manera ens està portant el tema de la pandèmia. Per part, doncs, ho deixaria aquí.

Bé, ja està, ja. Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Gallardo. Ara és el torn de la senyora Najat Driouech, del Grup Parlamentari Republicà. Endavant, senyora Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. En primer lloc, també donar-li les gràcies a la senyora Torra per la seva exposició i realment dir-li que ens ha dibuixat un centre de dia molt proper, un centre de dia que sembla que prioritza o treballa perquè els seus usuaris i usuàries estiguin vinculats al seu municipi i a les activitats que es fan al mateix municipi, no? I també la importància de la participació de les famílies, de les entitats. És a dir, no deixa de ser un espai que intenta d'alguna manera trencar amb l'aïllament de les persones..., sinó que apropar-les a les mateixes activitats que es fan al municipi.

Però a mi m'agradaria fer-li diferents preguntes. La primera és: vostè ha parlat de les activitats i ha dit..., amb accions que estaven fent, la biblioteca, etcètera, i ha dit..., també fan activitats intergeneracionals. M'agradaria molt..., si és vostè tan

amable de poder-nos, explicar en què consisteixen aquestes activitats o accions o projectes intergeneracionals en les quals el seu centre participa al seu municipi.

I una altra pregunta que crec que és molt oportuna per aquesta comissió, una comissió que té com a objectiu poder fer un estudi per poder millorar les polítiques que millorin la vida de la gent gran..., i en el marc d'aquest objectiu, li vull preguntar a la senyora Torra quines aportacions ens faria, des de la seva perspectiva, com a directora d'un centre de dia, que poguessin millorar la vida o que poguessin millorar, diguem-ne, les polítiques per millorar la vida de la gent gran. Si vostè ens pot fer algunes aportacions, nosaltres les recollirem a l'informe final que farem d'aquesta comissió, no?

I per últim, dir-li que vostè ha parlat de treballadores d'atenció domiciliària i també ha parlat de les auxiliars de la llar. En aquest sentit, dir que cert..., compartim malauradament que és un treball que bàsicament s'hi dediquen dones i són dones que tenen cura de les persones més vulnerables de la nostra societat, i en aquest cas estem parlant de la gent gran. I que possiblement una de les qüestions i reflexions que hauríem de fer respecte a aquest col·lectiu, el col·lectiu de les treballadores que dediquen a les cures i en especial a les cures de la gent gran, per no estigmatitzar-les i per no estigmatitzar el sector, que malauradament ja està estigmatitzat..., i que vostè quines propostes ens faria, o quines aportacions faria per poder disposar de millor salut de les treballadores, diguem-ne, o auxiliars de la llar o treballadores del SAD perquè tinguin cura de les persones més vulnerables.

Gràcies una altra vegada a la senyora Torra per la seva compareixença.

La presidenta

Gràcies, senyora Driouech. I ara és el torn del senyor Raúl Moreno, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Endavant, senyor Moreno.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Saludar també la Jerusalén Torra i agrair-li, doncs, que ens hagi acompanyat avui en aquesta comissió de gent gran. Seré breu perquè moltes de les coses s'han dit i, a més a més, doncs, efectivament vaig visitar el seu centre, que és un centre multidisciplinari; és a dir, des de tenir recursos i serveis del mateix ajuntament i a la part de dalt tenir la llar i..., és a dir, des del punt de vista del seu disseny és molt interessant saber com aquest equipament es relaciona amb el conjunt del teixit associatiu, amb el mateix ajuntament, amb els mateixos serveis municipals, i per tant era interessant i és interessant la seva compareixença també en aquesta comissió.

Jo voldria centrar-me en dos coses, fonamentalment. Vostè, si no l'he entès malament, ens va dir que els centres de dia es van tancar i que no es va poder assegurar l'atenció domiciliària d'aquestes persones fins fa poques setmanes. O es referia només a les valoracions de dependència? Aquest és un dubte que em sorgia. És a dir, com ha estat el trànsit, m'agradaria saber, d'aquestes persones des del moment que es tanca el centre fins van a casa: quin contacte han pogut tenir, si s'ha pogut assegurar com a mínim l'assistència i els serveis que se'ls puguin donar, no? I també s'ha dit com ha estat la comunicació amb la Generalitat de Catalunya, perquè hi han algunes patronals que deien que la informació arribava a través de les patronals, però no totes les residències..., no tots els centres de dia estan associats a aquestes patronals, i per tant alguns es queixaven de que no els arribava la informació. Voldria saber com ha estat el cas, el seu cas, en aquest sentit durant aquests mesos; quina ha estat la comunicació que han rebut de la Generalitat, si la considera correcta o no, si els canals funcionen o no, o si s'hauria de buscar algun altre tipus de canal d'informació amb els centres de dia.

Des del punt de vista més de futur, a aquesta comissió en parlem molt i habitualment en parlem molt, de residències; parlem menys de centres de dia, encara menys residències per a persones amb discapacitat, no?, que no deixa de ser també un servei residencial, però l'objecte, diguem-ne, d'aquesta comissió és la gent gran. Jo vol-

dria saber les opinions sobre com hauria de ser el centre de dia del futur. Vull dir, si ha d'existir o no; i si ha d'existir, què és el que ha de tenir?, què és el que li reclamen els seus usuaris i usuàries? A mi em sembla que aquesta òptica, diguem-ne, més de recurs transversal, informatiu, d'oci, de lleure, d'entreteniment, formatiu, cognitivament actiu..., és a dir, aquestes coses estan molt bé, però estic segur que vostè ha pensat quina hauria de ser el futur d'aquests centres dia.

I finalment, fa uns mesos hi havia dos discursos. Per una banda, el que deia «el centre de dia és un recurs que cada vegada ens demanen menys», i això és el que es deia des de la Generalitat, «i, per tant, no cal insistir en incrementar les places de centre de dia perquè la gent abans d'anar al centre de dia normalment es queda a casa, i per tant sí que hem d'intentar augmentar les places de residència, perquè les persones, diguem-ne, són més grans i tenen més patologies prèvies i ja directament poden passar a residència». I, per altra banda, els centres de dia el que ens deien és: «Tenim llista d'espera, tenim gent que vol entrar, però si no hi ha un augment de places i centres de dia no podem donar aquest servei.» Voldria saber, ara que han passat uns quants mesos des que vaig tenir l'oportunitat de visitar el centre i que aquests discursos encara s'han quedat una mica així..., voldria saber des del seu punt de vista què és el que es necessita: si hi ha més necessitat de places, si continuen amb llista d'espera d'entrada a centres de dia o si els seus usuaris estan reclamant o per la seva condició física són més usuaris d'un centre residencial.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Moreno. I a continuació és el torn de la il·lustre senyora Yolanda López, del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem. Endavant, senyora López.

Yolanda López Fernández

Gracias, presidenta. Bueno, sí, yo he tenido..., y saludar y dar las gracias a la compareciente, la señora Torra. Nos conocemos muy bien, vivimos en la zona, y yo he tenido la oportunidad de visitar varias veces el centro y puedo asegurar que tanto la ley como la persona que dirige el centro como el centro en sí son un ejemplo de lo que tendrían, creo, que ser los centros de día. Tiene implicación y de motivación. Para nosotros es buen modelo, ya que los centros de día hacen que las personas *grans* que están en *solitud*, pues, sociabilicen, la movilidad, se abran al municipio. Creemos que es un buen modelo en los centros de día. Hemos estado en contacto toda esta crisis, porque ya digo que Jerusalén, que es la persona que lleva la dirección, es una persona que sabe mucho y ha tocado todas las puertas por lo desamparada que se ha encontrado en esta crisis respecto a las instituciones.

Y bueno, quería preguntarle..., me han quitado algunas preguntas; el compañero Raúl, que me ha precedido. Pero me quería centrar más en la situación del Camp de Tarragona y en Tarragona, ya que se ha dicho muchas veces que no hay lista desde el Departament d'Afers Socials, que no hay lista de espera, que no son más necesarias las plazas públicas..., pues cuantos centros de día, le quería preguntar, hay; cuántas plazas públicas hay, y si creen que necesitan más y cuántas necesitarían, y si hay realmente listas de espera, ya que a lo mejor ella y yo hemos hablado muchas veces de esto, no son en el mismo municipio pero sí en la comarca.

Y también ya de cara –ya digo que me han quitado los compañeros algunas preguntas– a la reactivación y al pasar de fase, ya que en Tarragona vamos a pasar también de fase, parece ser que el próximo lunes, a fase 2, si están recibiendo o han recibido los protocolos del *departament* y soporte para la reapertura del centro de día.

Y, bueno, creo que ya..., que con estas preguntas que les hemos hecho entre todos tienen para..., nos haremos una buena radiografía de lo que ha pasado y de lo que está pasando.

Gracias.

La presidenta

Gràcies, senyora López. A continuació, té la paraula el senyor Vidal Aragonés, del Subgrup Parlamentari de la CUP - Crida Constituent. Endavant, senyor Aragonés.

Vidal Aragonés Chicharro

Moltes gràcies, presidenta. En primer lloc, per agrair la compareixença de la senyora Torra. Ens ha semblat molt interessant el model que ens ha exposat, del que podríem dir que és aquest triangle entre Administració, la participació que es dona al seu centre, sobretot gent gran i per a famílies de gent gran i treballadores, i a més amb la perspectiva de ser un centre inserit absolutament al municipi on resideix.

Al respecte, sí que voldríem dibuixar-li els escenaris perquè ens donés la seva opinió. Un primer, del qual no s'ha parlat gaire, però que voldríem que vostè pogués valorar si entenia que era possible i com seria possible, era que els centres de dia haguessin continuat amb una certa activitat física presencial durant tota la crisi de la Covid-19; si pensa que això hagués estat possible. Si ho pensa, amb quines característiques, en quines circumstàncies, amb quines garanties evidentment de seguretat sanitària?

I després l'altre escenari, el que hem trobat, el de tancament de centres de dia: què ha trobat vostè a faltar quant al que es podria haver aportat des de l'Administració pública? I, en tot cas, quin és el model amb un centre de dia tancat que vostè pensa que s'ha pogut desenvolupar o es podria desenvolupar, tenint en compte aquestes característiques, la dificultat sempre no únicament amb la gent gran, sinó amb qualsevol persona, de poder tenir un seguiment a distància, amb vies telemàtiques, o altres vies, però des de la distància...

Com la resta de subgrups parlamentaris, grups parlamentaris, millor dit, ja li han fet un seguit de preguntes per a la seva intervenció, ho deixariem aquí.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonés. I ara és el torn del senyor Santiago Rodríguez, del Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Endavant, senyor Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyora Torra, també per la seva compareixença i la seva intervenció. Quatre elements telegràfics, no? Vostè ha citat les dificultats que ha tingut per accedir a equips de protecció per al servei d'atenció domiciliària, que òbviament són equips absolutament imprescindibles davant la situació d'emergència sanitària que estem vivint aquests dies. Si ens podria explicar una mica més com ha aconseguit sortir-se'n, d'aquest dèficit d'equips de protecció, i com els ha pogut aconseguir finalment i el suport que ha tingut darrere, de l'Administració.

La segona cosa que li volia preguntar és si han detectat o han tingut en casos que els pacients o els usuaris del servei d'atenció domiciliària requerissin atenció sanitària, si han tingut dificultats per poder accedir a l'atenció sanitària, ja sigui fruit del mateix virus o fruit d'altres situacions sanitàries que requerissin aquesta atenció.

El tercer element, també en relació amb l'atenció domiciliària: si s'han trobat que algun usuari ha rebutjat l'accés al seu domicili per rebre l'atenció, fruit de les pors, per un costat, però també de la manca d'equips de protecció per un altre costat; si s'han trobat amb aquesta situació i com ho han resolt, si és que s'ha pogut resoldre.

I l'última, que em sembla que també ha sortit en alguna altra intervenció, si als usuaris del centre de dia que queda tancat..., jo també crec que la decisió de tancar aquests centres ha sigut encertada, però si hi ha hagut, un cop tancat el centre, si hi ha hagut un seguiment domiciliari com a mínim o telemàtica, que es deia també, d'aquestes persones que acudien al centre.

Aquests són els quatre elements clau.

La presidenta

Gràcies, senyor Rodríguez; gràcies per la seva intervenció. I per respondre a les qüestions suscitées i respondre a les preguntes formulades pels grups parlamentaris, dono la paraula a la senyora Jerusalén Torra, per un espai, si li va bé, de deu minuts.

Gràcies.

Jerusalén Torra García

Gràcies, senyora presidenta. Bé, se m'ha tallat un parell de vegades i moltes preguntes no les he agafades. Però, bé, intentaré fer una miqueta de, absorbiré una miqueta de les coses que he sentit.

Aviam, a la senyora diputada, la senyora Najat: nosaltres fem treballs intergeneracionals. Treballem amb els nois de l'institut, amb el projecte comunitari, que a més venen els nois, participem..., és una de les coses que més èxit. Participem també en el projecte del FIC-CAT, que és el cinema en català, que si no coneixeu us convido, que aquest any es farà al setembre. Ens acompanyen..., s'ha de crear també un treball de voluntariat, o sigui que el treball amb els joves és molt positiu, perquè nosaltres tenim set anys de vida del centre de dia i hi havia moltes persones que desconeixien que a casa seva tenen persones grans.

Vam participar fa tres anys també en un projecte de maltractament de les persones grans, *haberlos, haylos*. I cada vegada més amb la postguerra d'aquesta pandèmia en sortiran més, d'abús econòmic. Ara vindrà una època bastant dolenta. També vam fer un protocol de maltractaments en què va participar la senyora diputada Yolanda López, vam cridar els Mossos d'Esquadra a crear un protocol dins del centre de dia perquè vam tenir dos casos greus i ens van ajudar; gràcies als Mossos d'Esquadra. També van participar l'any passat les escoles bressol, les escoles també de primària, i es van crear durant tres mesos unes activitats de xarxa, i donàvem visibilitat a lo que és el tractament en positiu. Llavors, nosaltres tenim activitats, tenim una psicòloga, tenim una terapeuta, tenim una fisioterapeuta, d'acord?, i els usuaris del centre de dia ja estan marcats amb una sèrie d'activitats. També tenim un hort però sortim molt al carrer.

Nosaltres tenim demències, d'acord? Nosaltres tenim un espai a dins del municipi que és un «*puesto*» de *chucherías*. Nosaltres portem els homes a jugar a futbolí, som persones que també anem al restaurant quan és el Dia de la Mare; hem portat la gent gran..., els hem portat a la platja, a dinar; surten molt als restaurants; quan és el dia de la ruta de tapes també la fem, al municipi. I les activitats..., de veritat, senyora diputada, jo la convido un dia perquè vingui perquè gaudeixo explicant el que és el centre de dia però s'ha de viure. És un centre de dia molt dinàmic. Els avis són molt feliços, si no estiguessin bé marxarien, perquè realment són molt autònoms.

I el treball amb les famílies encara és molt més positiu. Això ens ha anat bé perquè el dia que vam tancar el centre de dia..., va ser el 15 de març. A nosaltres ens ho van dir el dissabte. Jo vaig haver de trucar a totes les famílies entre dissabte a la tarda i diumenge a la nit per avisar. Jo hagués tancat possiblement una setmana abans, perquè les coses jo no les veia gaire clares. Hem tingut un seguiment telefònicament, i hi havien set persones molt vulnerables, autònomes, amb problemes de salut, que no podien sortir de casa seva, amb familiars que viuen a Barcelona i amb el confinament no podien passar fins aquí, fins que no van arribar a la fase. Se'ls ha fet un seguiment, se'ls ha portat al dinar, se'ls ha omplert les neveres... hem fet un seguiment en positiu.

Jo..., el que em va sobtar moltíssim és que la dependència que teníem vinculada al centre de dia va desaparèixer, aquesta aportació econòmica va desaparèixer. Jo això ho..., vaig estar durant dues setmanes trucant al consell comarcal, batallant per això, perquè és la Llei de dependència, és un dret que ells van adquirir i que els va costar moltíssim. Saben vostès lo que costa tramitar una dependència, perquè en una plomada se'ls la carreguin. Gràcies al consell comarcal es va fer un SAD, i ara

molts domicilis..., perquè, clar, al principi els costava més, havien de pagar privatament, però ara hem incorporat lo que són quasi totes les places, si no un 80 per cent. És una ajuda perquè ara el confinament ja ha fet «mella», en aquesta gent gran amb demència. Comencem a sortir, a donar respir al familiar que està dins de la casa, a fer lo que són les dutxes, a fer acompanyaments.

Després una altra qüestió, algú que ha preguntat el tema de primària; el senyor Santiago. Li vull dir que sempre el tracte ha sigut directe. No hi hem pogut anar presencialment, però sí que hem pogut trucar; les receptes des de la farmàcia tampoc no hem tingut cap problema. O sigui, per aquesta part ha anat força bé.

Ara, la part del domicili. Nosaltres, avui de dia..., quan ens van tancar el centre de dia ens van enviar un protocol el mateix dissabte de com actuar dins dels domicilis, obsolet. No el vam fer servir, gràcies a Déu, perquè jo estic a ACRA i també estic a CAD, que són patronals i entitats que ens han donat un recolzament molt gran; si no, jo estava molt venuda, perquè entre la por que agafes al principi, la por que agafen les treballadores, la por que ha agafat molta gent gran i que hi ha hagut alguns domicilis s'han paratitzat durant uns dies..., es feia un seguiment telefònicament i després s'han tornat a reprendre, d'acord?, perquè no tothom pot estar confinat i els fills moltes vegades no hi poden accedir perquè viuen..., nosaltres som al Vendrell i som aquí a Roda de Berà. Hi ha llocs que els fills viuen a Barcelona, ha costat molt d'arribar, però ara ja els tenim tots. Tenim..., els cent domicilis van començar i als cent domicilis gràcies a Déu encara continuem.

És això. A part, nosaltres tenim molts graus u i molta neteja. Aquesta neteja es va bescanviar. Vam fer que als usuaris no els faltés ni el menjar ni les compres ni els medicaments. Cada dia es va al domicili, equipades amb un equipament que hem assolit nosaltres de la nostra butxaca, perquè nosaltres enviàvem cada dia un *email* a la Generalitat, perquè els primers dies ho vam passar molt malament. Primer, que no existia material, els guants jo no sé on estaven, les mascaretes tampoc. EPIs? I ens enviaven uns missatges que deien que donaven prioritat a les residències i al sistema sanitari. I jo encantada de la vida, però almenys indiqueu-nos on hem de dirigir-nos. Perquè realment ens va costar moltíssim –moltíssim. Jo he pagat els guants a preu d'or i les mascaretes a preu d'or. Jo entro a la farmàcia del municipi i a mi m'aplaudeixen de lo que he hagut d'invertir, d'acord? Ara les coses han anat canviant més però, clar, ara he de començar a agafar més material perquè ara començarem amb la desescalada del centre de dia, i això és un no parar.

Nosaltres hem incrementat la despesa en un 45 per cent. Jo lo que em pregunto és aquesta despesa si la farà la Generalitat, ens donaran algun tipus d'ajuda o com sempre ho haurà de pagar l'usuari? Esperarem a principis d'any, perquè clar... Però si un usuari té un grau u, només té tres hores d'assistència, jo ja he d'encarir per a les mascaretes, per als EPIs que jo he aconseguit... Aleshores en què quedem? Amb dos hores d'assistència? Llavors, això..., espero que la Generalitat em digui alguna cosa, perquè ni m'ha trucat, ni ha aparegut ni l'espero, d'acord? Ha sigut decebedor. Jo hi tenia molt bona relació i ha sigut tot molt desmesurat, eh?

Quina més? Alguna cosa més haig de dir dels centres de dia? Sí. Trobo que hi esteu tots convidats. Bé, alguns ja sou fixes i ja teniu el carnet, però és un centre de dia que us asseguro que és modèlic, que treballa des de baix amb totes les entitats, des de primària, Ajuntament, tota la xarxa és voluntària. Nosaltres tenim la llar dels avis a la part de baix. Hem començat a dinamitzar perquè nosaltres creiem que com a canvi de model amb les polítiques de millora hem de començar des de les persones que estan a la llar dels avis. Hem de treballar la promoció de l'autonomia amb projectes de salut. Hem de reforçar aquest model d'atenció domiciliària, però això no s'aconsegueix si no oferim més recursos. Si no hi ha més recursos, això..., res. Lo que no pot ser és que a una persona que tingui dependència només li arribi per tres hores a la setmana. Què fem amb la resta d'hores? Els lliguem fins que arribem a la setmana següent? És inviable –és inviable. Això ha de canviar. I hem de donar vi-

sibilitat a aquestes treballadores. Jo tinc el cor encongít i jo penso que haig de viure més vides per agrair lo que han fet aquestes dones, perquè hem anat al carrer, treballar cada dia, trobar-te amb el domicili, al domicili que els constava que entressin, amb la por... Ha sigut..., jo, de veritat, us ho explico i em sento..., i se'm posen els pèls de punta perquè ho he passat realment bastant malament.

Què canviaria? Les polítiques. Canviaria..., primer de tot, amb la dependència, heu de dotar de més recursos les polítiques socials. No pot ser que una vídua pugui viure amb 420 euros o 620 si ha de pagar un lloguer de 350. Alguna cosa falla, d'acord? Després, hem de promoure el tema sanitari, tots els hàbits saludables. Hem de donar suport sobretot als cuidadors i als familiars. Ens trobem amb demències, amb un senyor de vuitanta anys, però la seva cuidadora té també vuitanta anys. Ara ens trobem amb dues demències a casa.

Nosaltres també demanem que per favor comenceu a donar les valoracions, s'ha de valorar la dependència. No podrem tenir aquesta parada. Quan comenceu a donar les dependències això serà l'efecte embut, perquè si en una casa hi havia una persona amb una demència ara ens trobem dos, perquè nosaltres fem moltes visites als domicilis i ens trobem una persona amb Alzheimer. No sabeu lo que és conviure amb una persona amb Alzheimer en setanta metres quadrats. Doncs, ens trobem la cuidadora, que és una senyora de vuitanta anys..., ara està matant les mosques a la paret. Ha sigut horrible –horrible.

Què volem treballar? També volem evitar la soledat no desitjada i l'aïllament de moltes persones. Volem treballar també amb la comunitat, volem treballar que sigui accessible. Treballem la mobilitat de les persones grans dins els municipis. També hem d'oferir alternatives. No ens quedem amb el model residencial, amb el model assistencial i amb el model de centre de dia. Hem de donar moltes més opcions. Ara les persones que ens venen al darrere són unes altres persones que tenen un, com us ho diria..., d'un altre bagatge, d'acord?, i que empenyen molt més fort. Hem de mirar uns altres escenaris i hem de canviar els models, perquè si no, el que tenim ara és totalment obsolet per aquesta gent..., de canviar els escenaris.

Lo que volem també és que deixem de decidir per les persones grans. Jo, quan arriba un usuari al centre de dia, li pregunto com vol envellir, i fem la conya de què volen ser quan siguin grans. Deixem de decidir. Ells han de decidir quin centre de dia volen, dir quina vellesa..., volen acabar, a quina residència volen estar, si volen quedar-se a casa teva el temps que vulguin. Fem una d'aquestes... I després també lo que volem és que s'han d'explicar a totes les persones els circuits socials. La gent gran desconeix moltes vegades a quines ajudes pot arribar, la dependència com funciona.

També demanem una finestra única de la dependència. És molt costós per un familiar d'uns setanta o vuitanta anys anar a tramitar els papers de la dependència. Ens trobem que han d'anar al banc, després del banc han d'omplir els papers, després han d'anar al metge, omplir tots els papers, agrupar tots els papers a Afers Socials... Aquestes noies, les treballadores socials, que per mi també han quedat molt invisibilitzades i són per mi també les noves heroïnes, igual que els sanitaris, estan fent una feina brutal, però acaben essent administratives; paper sobre paper. Costa més d'un any tramitar un paper. Per això, si fem una finestra única i ara amb aquestes coses tan modernes..., d'acord? Ara mireu com ens estem veient ara, doncs amb aquestes coses tan modernes es podria fer tot des d'una finestra.

També lo que demanem és sobretot la dotació de gent gran. Ara ve una època que hi pot haver un abús econòmic. Hi ha moltes famílies que ara no tenen treball. Estan traient la gent de les residències, que poden viure d'aquestes pensions i potser el tracte no és totalment l'adequat. També si donem més places de SAD, d'acord?, lo que farem és que evitem aquest diner en negre que hi ha d'atenció i de cures que realment no són satisfactoris. Jo sempre ho he dit. Jo..., si a mi em doneu més dependències, si a mi em doneu aquestes places que estan costant *como el parto*

de una burra o que estan costant aquestes places..., si fos així, nosaltres donaríem un servei de qualitat, donaríem d'alta professionals. La dignitat..., sí, s'ha de donar visibilitat a aquestes treballadores. Comencem a tenir problemes per trobar professionals per treballar en el sector. Però és que no m'estranya; amb aquests sous que s'estan donant, què volen?

Puc aprofitar, senyora presidenta, per donar les gràcies?

La presidenta

És clar que sí.

Jerusalén Torra García

Senyor Santi, de Vilanova, Santiago Rodríguez, que va demanar places gratuïtes, juntament amb la Yolanda, l'Elisabet. Li vull donar les gràcies. El vaig seguir, no vam tenir sort, però, bé, tornarem a repetir-ho.

Santi Rodríguez i Serra

Ho recordo perfectament, que en vam parlar.

Jerusalén Torra García

Moltes gràcies i bona tarda. A la tercera diu que va la vençuda. Ara quan vingui...

Santi Rodríguez i Serra

Bé.

Jerusalén Torra García

...i vegi el model, segur que me les donen. D'acord?

Santi Rodríguez i Serra

Molt bé.

Jerusalén Torra García

De veritat, gràcies.

Santi Rodríguez i Serra

Bé, hi tornarem.

Jerusalén Torra García

Gràcies, senyora presidenta. Alguna coseta més?

La presidenta

A vostè, senyora Torra. Jo crec que la senyora Torra ha contestat prou totes les preguntes que s'han fet per part dels distints grups parlamentaris, amb el que conclouríem aquí la compareixença.

Donar-li una altra vegada les gràcies per aquesta compareixença, complicada en termes telemàtics i per als temps que vivim. Gràcies, senyora Torra.

Jerusalén Torra García

Gràcies a tots, gràcies per convidar-me, moltes gràcies.

La presidenta

A vostè.

Compareixença d'una representació del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya

357-00319/12

I un cop substanciat aquest punt de l'ordre del dia, passem al tercer punt, que és la substanciació de la compareixença del comitè d'ètica de Serveis Socials de Catalunya davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, per la qual cosa dono la paraula a la senyora María Begoña

Roman Maestre, presidenta d'aquest comitè, perquè per un temps màxim de quinze minuts faci la seva exposició. Endavant, senyora Roman.

M. Begoña Roman Maestre (presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya)

Moltes gràcies, presidenta, i moltes gràcies senyores diputades i senyors diputats, sobretot pel canvi d'ordre, perquè ens va arribar tard però ens interessava moltíssim poder ser aquí.

Molt breument, els presento el Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya. Fa deu anys que estem constituïts i pertanyem al Departament de Treball, Benestar Social i Família i és un òrgan consultiu, similar al de Comitè de Bioètica de Catalunya però dintre de l'àmbit dels serveis socials. I la nostra feina és fer una reflexió interdisciplinària, plural, serena, per millorar la qualitat de vida de les persones ateses per tots els àmbits de serveis socials, que en són molts.

El nostre primer document va ser precisament sobre els drets de les persones a viure en entorns residencials com si fossin la seva llar. Per tant, vam parlar en el nostre primer document d'aquest tema que aquí ens aplega. També voldria avançar que, no faré ara..., no m'aturaré a fer unes crítiques perquè crec que són òbvies, sobre el maltractament, la vulneració de drets, l'abandonament que han patit les persones grans abans i ara amb la pandèmia. Tampoc entraré en el debat de si públic o privat, però sí que crec que val la pena replantejar-se el risc que és que hi hagi afany de lucre quan treballem en temes de vulnerabilitat social. No crec tampoc que sigui una qüestió d'un únic model, de seguida argumentaré una miqueta això. I tampoc és qüestió ara de posar-nos a discutir i a demanar diners.

Crec que el que ens pertoca, i és això el que faré ara en els cinc punts que senzillament explicitaré, perquè els meus col·legues que m'han precedit ja han avançat molt. Sí que voldria insistir en la importància de repensar plegats la cura, les polítiques de la cura i les prioritats en els pressupostos que tinguem; més enllà de les ideologies, la cura de la vida quotidiana de tota la nostra gent. I ho exposaré en cinc punts.

El primer: no podem desconsiderar la qüestió de la complexitat. La complexitat vol dir que són moltes les dimensions que estan implicades quan parlem del col·lectiu de la gent gran. Les dimensions biològiques, psicològiques, socials, espirituals, però també hi han moltes dinàmiques que canvien acceleradament d'un dia per un altre, trencar-se... *(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats alguns mots de la intervenció de l'oradora.)* ...no sempre és considerat el valor fonamental per a moltes persones. Això vol dir que la pregunta «quin nivell de risc estem disposats a assumir i acompanyant a la persona» també s'ha de contemplar, no només seguretat total, perquè la vida és en general també viure amb riscos. I això ho volem dir perquè el que hauria de ser comú serà aquest model centrat en la persona personalitzat i individualitzat, però és molt més complex gestionar les diferències, acollir les diferències.

Per tant hem, de ser capaços de fer una important simbiosi entre polítiques públiques generalistes...

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrades ni part de la intervenció de l'oradora ni la intervenció de Najat Driouech Ben Moussa, del Grup Parlamentari Republicà.)

La presidenta

Reprenem la comissió, degut a problemes tècnics.

Té la paraula la senyora Elisabeth Valencia, en nom del Grup Parlamentari de Ciutadans. Endavant, senyora Valencia.

Elisabeth Valencia Mimbreno

Bueno, como le comentaba, con relación a su intervención, ha empezado situando su organismo, que es un organismo consultivo, en el que entendemos que desde el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, y que realiza un análisis a nivel ético.

Ha entrado usted en diversos factores, como la no discriminación de las personas por ser mayores. Nosotros estamos plenamente de acuerdo que no debemos discriminar a personas mayores, que todo el mundo tiene potencial, pero le tenemos que comentar que debemos atender, desde nuestro punto de vista, prioritariamente a las personas mayores en situación de vulnerabilidad, y estas son las personas que están en situación de dependencia o las personas que necesitan un recurso; un recurso..., algunos, residencia; otros centros de día, o porque están esperando el nivel de dependencia, cada uno el recurso que les destina. Creo que debemos realizar esta atención con calidad.

Por tanto, la primera pregunta es si usted considera que se ha realizado discriminación en este período de crisis sanitaria por parte del Govern a las personas mayores en situación de vulnerabilidad.

Les tenemos que explicar, también, que no estamos de acuerdo con una serie de afirmaciones que usted ha realizado. Corríjame si me equivoco, pero he entendido que debemos... Bueno, con relación al modelo que tenemos para atender a personas mayores, comenta la posibilidad que no sanitizar. Nosotros pensamos que en una situación como en la que nos encontramos de crisis sanitaria era urgente sanitizar el modelo de residencias. Esto se ha acabado haciendo, pero desde nuestro punto de vista se ha hecho tarde. Se ha hecho después de muchas semanas y la necesidad era evidente. Hemos tenido muchos fallecimientos.

Después ha comentado que nos deberíamos preguntar, pues, qué nivel de riesgo debemos asumir. Pues, mire, ninguno. Desde nuestro punto de vista, las personas que están en residencia o en situación de vulnerabilidad no deberían asumir ningún riesgo más que el que tengan por la enfermedad, pero en la atención ningún riesgo añadido. Y es evidente que muchas cosas fallado en este periodo.

Lo que también le tenemos que comentar, que, bueno, pues que su *consell* está muy en sintonía con el Govern de Catalunya, que ha sanitizado muy tarde, desde nuestro punto de vista, las residencias.

Y después han entrado en otros temas, como realizar un reconocimiento al sector, a los profesionales del cuidado, en el que nosotros..., estamos de acuerdo con este reconocimiento al sector, pero llevamos años pidiendo por favor la mejora de las condiciones laborales de los trabajadores del sector de atención a las personas mayores. Está muy bien el reconocimiento, pero debería haber mejoras laborales y del sector. En sindicatos e incluso las patronales, las principales patronales de residencia, lo están pidiendo.

Le queríamos preguntar también, pues, con relación a usted..., o sea, a usted, que ha comentado que hay empresas que están trabajando en el sector y que tienen afán de lucro, si le parece que se podría regular esta atención que están dando a través de cláusulas administrativas de contratación pública, cláusulas éticas que delimiten, pues, la atención que están dando a nuestras personas mayores, atención en cuanto al menú que se está ofreciendo en residencias privadas, la atención en general se está dando desde el modelo privado. Encontramos que hay muchas familias que están pagando más de 2.500 euros por tener a sus personas mayores en residencias y no es normal que no se les esté cuidando bien.

Nada más, y muchas gracias.

La presidenta

Gracias, diputada Valencia. Y ahora es el turno de la señora Immaculada Gallardo, del Grup Junts per Catalunya. Endavant, senyora Gallardo.

Imma Gallardo Barceló

Moltes gràcies, presidenta; bones tardes, senyora Roman. Moltíssimes gràcies per les seves reflexions. Les recollim. En compartim moltíssimes.

De fet, la màxima aquesta, no?, que l'afany de lucre no hauria d'estar present en la majoria de serveis que atenen les persones, siguin infants o sigui gent gran, doncs, crec que és per aquí cap on hem d'anar.

M'ha fet pensar tot aquest tema de la complexitat i aquest tracte personalitzat i com d'alguna manera, doncs, es va a aquest respecte a les decisions de les persones i a aquest acompanyament, no?, que és una mica un canvi també del paradigma que portàvem fins ara. Per tant, aquest «no sanitaritzar» m'ha semblat que deia, no hospitalitzar, o sigui, no posar..., o sigui, tenir lloc tots els serveis sanitaris o hospitalaris que s'hagin de tindre, però no integrar-ho, això, dintre de la vida de les persones perquè no és així o no hauria de ser així.

Totalment d'acord amb aquestes tres potes, no? Aquesta interconnexió entre el que és la persona, amb la família, la comunitat i la ciutat on viu, per aquest intercanvi, no?, d'expertesa, de coneixements, però que aquest intercanvi va i ve en dues direccions.

Trobo molt encertada la pregunta de què és una persona gran. No sé si se li haurà de canviar el nom, aquí qui també hi havia una mica de debat. Sort que ja no es diuen «avis» i «àvies», perquè jo per exemple soc àvia i ser àvia, doncs, és com un galó més que tens a la vida però no té res a veure ni amb l'edat que tens ni amb com et sents, i per tant crec que aquí també hi tenim espai per reflexionar-hi, per pensar en aquest model de respecte i sobretot en aquesta història de vida, no? Amb què és el vol aquella persona.

També crec que en tot aquest tema que..., cal incidir després de tenir ja molta informació i crec que en alguns aspectes ja es té molta informació, que fins i tot ens proporcionen, doncs, en aquesta primera compareixença, aquest detall que si els carnets, que si... És a dir, ja hi han coses que ens permeten tenir aquesta informació i que s'ha d'actuar. Està clar que s'ha d'incidir.

Coincidim també en aquest reconeixement professional. I la pregunta que li volia fer..., una mica li ha demanat la meua companya, la Najat, però voldria que..., si hi podia incidir una miqueta. És a dir, és cabdal la coordinació dels serveis, és cabdal aquesta relació entre departaments, però m'ha semblat entendre que era una mica..., o que parlava d'un de nova creació, no? I per tant una mica li demanaria que desenvolupés més aquesta idea; què és el que una mica ens plantegen.

I moltíssimes gràcies, de veritat. És que... això, eh?, recollim aquestes reflexions i ens faran molt de servei.

Moltes gràcies, senyora Roman.

La presidenta

Gràcies, senyora Gallardo. A continuació és el torn del senyor Raúl Moreno, del Grup Parlamentari PSC - Units per Avançar. Endavant, senyor Moreno.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Agrair la intervenció de la senyora Roman en aquesta comissió. I voldria primer dir-li que coincidim en moltes coses. Fer un apunt també pel que feia..., el que s'ha explicat amb relació a l'edatisme, no?, i la lògica de poder tenir a Catalunya una llei de la infància i adolescència o poder tenir una llei de joventut, però trobar que hi ha problemes des del punt de vista de l'edatisme per tenir una llei de la gent gran. És a dir, jo crec que no hem de confondre les dues coses.

És a dir, les edats des del punt de vista de la nostra mateixa organització social..., el que estableix són grups d'edat on lògicament dins aquests grups d'edat hi han situacions molt diverses. Passa la infància, passa l'adolescència, passa la joventut i, per tant, el fet de poder establir una llei de gent gran on sí que es reculli una sèrie de drets, d'oportunitats d'accés a les persones que tenen una problemàtica comuna, jo crec que és quelcom que ens hauríem de poder plantejar, i més quan encara la gent gran..., i trasllado una de les opinions del Consell de la Gent Gran, és que volen ser visualitzades com a gent gran sense que això tingui res pejoratiu. Per mi ser una persona gran primer és una sort, perquè hi has arribat; segon, perquè tens una experiència que pots compartir. El que sí que hem de fer la resta és intentar aprofitar l'experiència d'aquesta gent gran per al benefici del conjunt de la ciutadania, no? Només volia fer aquest apunt.

Per altra banda, la senyora Roman deia algunes coses en les que nosaltres coincidim, no? Estem parlant efectivament d'un àmbit molt complex, d'un àmbit amb moltes dimensions, amb dinàmiques molt diferents, i d'aquí, jo crec, la dificultat moltes vegades de posar-ho en comú, de relacionar-les i més amb la nostra història de com ha funcionat la mateixa Administració pública i els nostres propis serveis públics. Que de vegades hem treballat afinadament en alguns casos, però que intentant que cadascú defensi el que és el seu territori, la seva professionalitat, el seu... no? I moltes vegades costa que fins i tot grups de treball que conscientment haurien de treballar plegats, doncs, tinguin aquestes dificultats. Per això ens trobem com ens trobem, en aquesta situació.

I tot just amb aquestes dimensions molt diferents i amb aquesta complexitat que ens hem adonat durant aquests darrers mesos, no?, de..., i parlava vostè també de la ciutat de la coordinació dels serveis, no? Si cal o no una major coordinació entre els serveis socials i el servei sanitari, pel que ha fet la incidència de la Covid-19 a les residències; si això es pot millorar o no; si cal que una residència estigui més o menys medicalitzada; si cal més o menys presència de salut a dins; si a més a més en aquesta política de serveis també hi podem afegir els serveis d'atenció domiciliària, els projectes normalment locals però també a nivell econòmic de lluita contra la soledat..., del paper que juga el tercer sector en la tasca comunitària, no?

És a dir, és molt complex efectivament i aquí, senyora Roman, coincideixo amb vostè en aquesta anàlisi, en la importància de la participació, dèiem abans, amb el Consell de la Gent Gran. Parlàvem de moltes coses, no? Parlem de gent gran i de vegades no parlem, diguem-ne, de la presència de la gent gran als mitjans de comunicació, o no parlem de la incidència en la gent gran en l'ús del transport públic, en la participació en els òrgans de participació de governs locals, etcètera. Vull dir, aquí nosaltres hi coincidim en tota aquesta anàlisi.

I pel que fa al tema de la millora de la visibilitat i el reconeixement social, jo crec que moltes vegades aquestes crisis sanitàries ens serveixen per a algunes coses, no? I és perquè es posi davant del mirall de tothom la importància que tenen els nostres professionals de l'àmbit sanitari i de l'àmbit social, no?..., i de com aquesta pandèmia ha estat possible combatre-la i estem combatent-la a través de l'esforç d'aquests professionals. I, efectivament, sembla que des del punt de vista sanitari..., jo crec que això és una qüestió també històrica, no?, com ho són els professors, són sectors molt i molt reconeguts. Quan es parla de criteris mèdics sembla que ningú pugui discutir aquests criteris mèdics, però quan es parla de criteris socials sembla que tothom pot discutir els criteris socials, i per tant el valor, diguem-ne, dels dos col·lectius en aquests moments no és igual. I el que sí que..., de la mateixa manera que no són iguals tampoc les seves condicions laborals i salarials; no són les mateixes, no? I això és el cercle viciós: si no hi ha un cert reconeixement la tasca que fan és important, els sous no s'adeqüen a aquesta importància de la tasca; tampoc els convenis laborals donen per poder fer un increment de sou, un reconeixement major.

Si les administracions no inverteixen més és impossible, diguem-ne, que aquells que presten el servei, que normalment en el cas de Catalunya hi ha una part molt important de prestació a través d'entitats privades però també des de la pública..., no es poden millorar aquestes condicions. Per tant, cal un pacte i un acord per a aquest reconeixement fonamentalment en el sector social, que jo crec que en aquests moments –és una opinió personal– és el que queda per sota d'altres com podrien ser el sanitari i l'educatiu, però que és del tot necessari si volem –jo crec que ha de ser així– exigir a tots els sectors, doncs, no la mateixa professionalitat, perquè la tenen, però, diguem-ne, davant la mateixa feina han de tenir les mateixes consideracions des del punt de vista laboral.

I vostès tenen dins de les seves funcions, que són moltes, formular recomanacions, protocols d'actuació, elaborar documents de reflexió i emetre informes sobre qüestions ètiques de caràcter transversal en tots els àmbits d'intervenció social. Jo

voldria saber si vostès han pensat o han creat o han publicat algun tipus d'informe de recomanacions sobre com s'ha tensionat el servei social en aquests dos-tres últims mesos, i també si han previst fer algun tipus d'informe de com es tensionaran els serveis socials en els propers mesos. Perquè, diguem-ne ara ens tocarà treballar a nivell del sector social, no? Ara que la pandèmia va una mica a la baixa, tindrem totes les conseqüències d'això. I, per tant, si vostès faran algun tipus de recomanacions al Govern d'incrementar, des del punt de vista pressupostari, doncs, per exemple el contracte programa als ajuntaments, si hi haurà un increment o recomanen un increment de professionals dels serveis socials per atendre el que ens vindrà, si necessiten..., o consideren que s'ha d'augmentar el servei d'atenció domiciliària, que en aquests moments a Catalunya fonamentalment l'estan oferint els ajuntaments i no tant el Govern de la Generalitat, dic de manera pràctica i econòmica. És a dir, si vostès com a Comitè d'Ètica de Serveis Socials estan pensant en fer alguna informe d'aquestes característiques o bé si ja l'han publicat. I jo ho sento molt si ho han fet, però no ho he pogut consultar-lo. Però en tot cas que hi faci referència, no?

I després m'ha sobtat una mica que a l'inici vostè no volgués entrar en el debat de si públic o privat. És a dir, aquí, diguem-ne, som representants de diferents partits i tots tenim una missió. Voldria saber per què no vol entrar en aquest debat, si és que és una qüestió de no voler centrar el debat en algun aspecte en el que vostè no volia incidir. Per què tampoc vol fer referència a aquests darrers mesos de tensió de serveis socials? Per alguna qüestió?, perquè ho estan estudiant?, perquè considera que és un temps molt acotat que no em serveix per definir les polítiques del futur? No sé si m'he explicat, però voldria saber per què ha començat així dient «de tots aquests temes no en parlarem, parlaré d'altres molt interessants», eh? No li vull dir ni li vull retreure res, però simplement m'ha sobtat una mica. Dic: «Bé, doncs alguna raó deu tenir per no voler tocar aquests temes.»

I moltes gràcies per la seva participació.

La presidenta

Gràcies, senyor Moreno, per la seva aportació i preguntes. La senyora Yolanda López, del Grup Parlamentari Catalunya en Comú Podem, i el senyor Santi Rodríguez, del Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, han excusat preguntar, perquè han hagut de marxar. I han agraït, les dues persones, la intervenció, la compareixença de la senyora Roman.

I, per tant, té la paraula ara el senyor Vidal Aragonés, del Subgrup Parlamentari de la CUP - Crida Constituent. Endavant, senyor Aragonés.

Vidal Aragonés Chicharro

Doncs moltes gràcies, presidenta, i moltes gràcies, senyora Roman, per la seva compareixença. Si en aquest país de tot allò de què es parla i que sembla que genera molt interès es traslladés a la lectura, podríem dir que vostè ara mateix tindria un *best-seller* (*l'orador riu*), però malauradament no és així. Estic parlant en tot cas d'*Ètica de los servicios sociales*, que hauria de ser pràcticament un manual que hauríem de llegir els diputats i les diputades, no únicament que formem part d'aquesta comissió d'estudi, sinó la majoria de diputats i diputades com a mínim també que volen aproximar-se al que són els serveis socials. I, per tant, agrair-li, no?, que de fa uns anys, doncs, no gaire anys, però comptem amb aquesta obra, que ara pren una dimensió absolutament fonamental.

Jo li volia preguntar primer lo que ja li ha traslladat el senyor Moreno, amb relació a perquè no volia parlar del model. No sé si és que vostè es situa a més en aquell concepte del «comú», o lo comú d'una manera àmplia; potser és per això. Però en tot cas també que ens pogués perfilar lo del «comú» de manera àmplia o el que vostè interpreta per «afany de lucre», perquè ens servirà també per poder abordar aquesta discussió, però des d'una altra vessant.

Ens ha traslladat molt bé que vostè..., recordat els determinants socials que sempre existeixen i que no ens podem oblidar, sobretot la qüestió de l'edatisme. Potser anys enrere veníem..., i ara parlo de dècades enrere. Hi havia una discussió que era allò de «clase en sí» i «clase para sí», i potser ara hem de tenir una discussió que fos «gent gran en si» i «gent gran per a si». Hi ha un element mínim que és de condicionaments materials que podrien configurar el que és gent gran, però evidentment també que hi ha un element d'autoreconeixement. I això..., crec que hem de ser molt curosos en veure com cadascú es pot sentir o no es pot sentir, i és absolutament una realitat que transforma i, per tant, també a l'hora de fer polítiques, doncs, que ho tinguem en consideració. I, de fet, l'edat material no determina ni tan sols la realitat material, l'edat pot ser una data fixa del naixement però no determina la realitat no material.

Sí que ens ha agradat moltíssim també la referència que vostè feia a la diferenciació entre la participació formal i la participació real. No sé si en l'element de participació real vostè ja estava pensant en elements de cogestió, i en aquest sentit també em semblaria molt interessant que poguéssiu desenvolupar alguns elements de cogestió i la forma que podrien prendre.

I les darreres dues qüestions. Parlem molt dels salaris dels treballadors i les treballadores del sector. Jo voldria compartir amb els diputats i les diputades d'aquesta comissió una reflexió molt respectuosa, no vol ser cap retret, però què ens ha de servir per avançar. Si hi ha titularitat de serveis públics, i bona part, la majoria dels serveis socials, encara per sort ho són, els diputats i les diputades del Parlament de Catalunya tenim una eina legislativa per determinar els salaris. I, per tant, no sempre ens quedem amb aquella crítica a sindicats i patronals, sinó que assumim part també de la nostra responsabilitat sobre el que podria ser dotació d'uns salaris mínims per a allò que són titularitats; no el conjunt dels serveis socials, per a allò que és titularitat de la Generalitat de Catalunya.

I per últim, també, senyora Roman, parlava vostè d'institucions transversals; nosaltres ho hem entès així. Per acabar, simplement preguntar-li sobre això, quina concessió tindria per aquestes institucions transversals.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonés. I per respondre les qüestions suscitées i respondre a les preguntes formulades pels grups parlamentaris, dono la paraula a la senyora Roman. Endavant, senyora Roman.

M. Begoña Roman Maestre

A veure, jo crec... Se sent bé? Sí? *(Pausa.)* D'acord. Intentaré fer una síntesi del que se m'ha preguntat però a veure si aconseguixo fer-ho més o menys pedagògic.

La primera qüestió és: sí que és important que hi hagi una llei per a la gent gran, però qüestionant-nos que el problema que aquest és un col·lectiu molt divers i que l'edat, que és una dada objectiva que és molt fàcil de gestionar, no és l'única per a considerar les necessitats que té aquesta persona. Per què? Perquè hi ha també una altra qüestió cabdal, que és la funcionalitat en la vida quotidiana. I per mi el centre hauria de posar-se en lo que aquesta persona és capaç de fer i ser i què aquesta persona vol ser i fer en la seva vida quotidiana. Per això, quan parlem dels màxims graus de vulnerabilitat, com són les residències i centres de moltíssima dependència..., allí evidentment, senyora Valencia, té vostè raó, hauríem de tenir molt sanitaritzades segurament aquestes institucions. Però quan jo parlava del nivell de risc em referia a: vigilem, perquè moltes vegades són les mateixes famílies, des de la més bona intenció, que exigeixen que hi hagin contencions físiques, mecàniques, farmacològiques perquè els pares no caiguin, que no surtin al carrer per a..., llavors la vida és totalment segura però no val la pena ser viscuda, perquè «jo no vull que..., aquestes condicions de risc». Per tant, em referia a això, no? No a negligències ni a exposar les persones a riscos que són absolutament evitables, però tampoc cal garantir una seguretat total, absolutament total, sense respectar les idiosincràsies personals.

Per tant, per mi és molt important prendre consciència de la dificultat de concebre què és una persona gran..., o l'edat és una dada, però després la funcionalitat de la vida quotidiana és una altra, i a més a més canvia molt ràpidament d'un dia per un altre per la qüestió mateixa de lo que és el procés d'envelliment, no? Pensem que quan parlem d'altres col·lectius la cosa va cap amunt, augment de capacitats o més o menys manteniment de capacitats. Però arriba un altre moment, sempre arriba, que hi ha una certa capacitat de deteriorament i algunes poden evitar-se. Algunes poden evitar-se, si es vol les capacitats preventives, entre les quals hi ha precisament la bona acollida social i comunitària i cívica de les discapacitats inherents a les persones, no? Per tant, no oblidem que aquí tenim un altre col·lectiu de les persones grans quan entren en deterioraments cognitius o així com, en nom de la seva seguretat, se les priva d'una vida comunitària on s'accepti la seva diferència.

Una altra qüestió que per mi també és molt important és la idea..., per això he dit que vull viure en una societat moralment plural. I precisament perquè estem en una institució política on vostès estan ara prenent decisions, potser no podem quedar-nos només en si a mi m'agrada més que sigui un centre privat o sigui un centre públic. Jo crec que hi han centres privats que han funcionat molt bé i amb afany de lucre i altres que han funcionat molt malament i amb afany de lucre i públics han funcionat molt bé. La diversitat està garantida. Jo el que voldria és..., sí prendre consciència del major conflicte d'interès –major conflicte d'interès. I, per tant, certa capacitat més de supervisió, que genera que hi hagi afany de lucre amb població molt vulnerable, per no estigmatitzar ni demonitzar ni..., l'entitat privada. Perquè a més a més no crec que hauríem de resoldre en tema de gent gran el que no tenim resolt en els altres àmbits, com és l'escolarització, com és l'àmbit de la sanitat. Hi podem conviure però, això sí, conviure a cops de prestigi. I en aquest moment per exemple ningú discuteix el prestigi de la sanitat pública catalana que ha tingut, i quan la gent d'una malaltia greu se'n va a la pública sense que això sigui cap inconvenient perquè aquest pugui conviure en grups privats amb afany de lucre i sense afany de lucre.

Per això, jo crec que hem de ser capaços de conviure amb pluralismes també ideològics a l'hora de gestionar. Això sí, gestionar millor el risc que és el conflicte d'interès quan hi ha afany de lucre. I aquí haurien de tenir millors plectes de condicions que han de complir les persones perquè no passi que..., vostès també ho han dit, no?, que es paguen molts diners i després la qualitat del servei no està garantida.

I també m'acullo a les paraules que han dit vostès, el diputat Aragonés o el diputat Moreno. Que n'és, d'important, efectivament, fer servir les polítiques públiques per millorar els salaris. Això ho poden fer. No només és qüestió de sindicats i no és només qüestió de patronals. Crec que és una obligació millorar les condicions salarials de les persones que estan en les cures en tots els seus tipus de diversitats. Entre altres coses, tot el tema del mercat negre de cures domiciliàries en les dones; són les principals explotadores de les dones, malauradament –malauradament, no? Per tant, per mi sí que és important establir més transparència en com es fan les tasques i les cures a Catalunya i millorar els contractes i les estabilitzacions de les persones en els entorns residencials, perquè la gran mobilitat va en contra de la qualitat assistencial i moltes vegades saben vostès que per cinquanta euros les persones canvien de residències, perquè és molt precària, la condició.

Un altre tema que vostès m'han preguntat i crec que és importantíssim és el tema de la coordinació de serveis. Jo crec..., i hi insisteixo: he estat en comissions que anaven bé, de mirar d'ajuntar en tema de gent gran lo sanitari i lo social, perquè venia de lluny el que ja sabem que ha passat, que són moltes males condicions i moltíssima precarietat en l'entorn de residències de gent amb una alta dependència. Jo crec que era molt important aquí, precisament, intentar crear una cosa de sinergies del que ja hi havia. I per tant a vegades és molt més lent mirar que un departament que ja funciona..., que quadri en un departament que ja funciona. A vegades és més fàcil crear de nou. Perquè, si no, arrosseguem unes sinergies. O aplicacions, no? El

món sanitari està més o menys amb unes aplicacions que poden compartir històries clíniques, però a la història social no hi havia manera d'aconseguir aplicar els comuns. Només aquest tema de les aplicacions ja era un enorme monstre per a poder fer polítiques que tots volíem, eh?, que tots volíem, sociosanitàries.

Conclusió: jo deia «a vegades aquestes polítiques trans i interdisciplinàries és més difícil generar-les sumant el que ja cadascú pot aportar que creant de nou i delegant responsablement què fa vostè, què faig jo. I a més a més acceptar l'heterogeneïtat de territori, entre altres coses perquè caldrà mirar qui són els més aptes en aquell territori per assumir determinades tasques». I no entraré en premisses en excés rígides que al final en la vida quotidiana del territori no aconseguim fer. I això era el tema de la creació de coordinació d'algun tipus de polítiques. No hi ha..., ara ho assumeixo jo, ara ho assumeixes tu. No, és que ho hem d'assumir entre tots però què fas tu i què faig jo..., una certa reflexió sobre la delegació responsable.

Perdoneu, perquè per mi era molt important aquest tema. Quan parlava del reconeixement no només em referia als aplaudiments, em referia també al reconeixement salarial i al reconeixement de les carreres. Era molt molt important això, eh? Per tant, no era només aplaudir ara també les treballadores socials o les educadores socials.

Bé, hi ha tantes coses... Però ja per acabar, si hi han temes en els que no he volgut entrar no és perquè no siguin importants, és perquè crec que voler posar-se d'acord endarrerirà una altra vegada més coses. Potser val la pena acceptar la diversitat i la diferència que hi ha molts models d'intervenir, si lo públic, si lo privat, si aquest tipus de persones, aquest model de persones, amb aquesta edat, amb aquest tipus de... I aquí les persones tenen molt a dir. Penseu –i això és molt important– que les persones que envelliran ja tindran un coneixement que aquesta primera generació no ha tingut. És la primera generació que ha tingut uns fills que encara estan criant i alhora estan tenint unes longevitats i unes dependències, per tant és mundial. És mundial, el tipus de panoràmica, no només és un tema imputable a Catalunya. És una generació que hem endarrerit la maternitat, que estem cuidant persones encara joves i que hem vist que els nostres pares estan tenint unes longevitats i unes dependències que els seus pares, els nostres avis, no van tenir. I hem hagut de crear institucions a correu, i aquesta és la qüestió, a correu, sense espais de reflexió.

I a mi..., aquesta és la tasca del meu comitè. Hem intentat millorar la qualitat de vida de les persones i dels professionals intentant institucionalitzar comitès d'ètica i espais de reflexió imitant el model que ha tingut cert èxit dels comitès d'ètica assistencials però posant-nos molt a prop de la vida quotidiana dels professionals i la vida quotidiana les persones. Crec que és molt important no deixar el professional prenent decisions molt difícils sobre la vida de les persones a elles soles. Aquí era cabdal tenir institucions reflexives, a nivell de departament però també a nivell d'organitzacions.

Gràcies, presidenta, per la possibilitat.

La presidenta

Gràcies, senyora Roman. Algun diputat...? Penseu que ens ha aclarit totes les preguntes que s'han fet, però algun diputat vol fer alguna una pregunta més a la senyora Roman?

Najat Driouech Ben Moussa

No, presidenta, simplement agrair-li la seva intervenció.

La presidenta

Per descomptat. Doncs agraint-li a la senyora Roman la seva intervenció o la seva compareixença, ens acomiadem d'ella.

I cloem la sessió d'aquesta comissió.

La sessió s'aixeca a tres quarts de sis de la tarda i onze minuts.